Wtorek, 19 stycznia 1937 - Nr. 15
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

Dzień Pomorza

12 stron
cena 10 gr

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

Ludowcy nie chcą iść na pasku żadnych „frontów"

Kongres Stronnictwa Ludowego

(ch) Warszawa, 18. 1. (tel. wł.). Wczorajszy **kongres Stronnictwa Ludowego budził w sferach lewicowych nadzieje na zbliżenie Stronnictwa do „frontu ludowego"** a zwłaszcza na zacieśnienie stosunków z P. P. S.

Po referacie prezesa Str. Lud. **Rataja** liczni mówcy wypowiedzieli się **przeciw zbliżeniu i współpracy z „frontem ludowym", z komuną i ugrupowaniami prawicowo - radykalnymi a zwłaszcza t. zw. frontem Morges**, stworzonym poza granicami kraju, jak wiadomo przy wybitnym udziale **Wincentego Witosa.**

Uchwalono **rezolucje żądające przeprowadzenia reformy rolnej, uprzemysłowienia kraju i wzmocnienia jego obronności.**

Podczas obrad dochodziło kilkakrotnie do ostrych starć między kierownictwem zjazdu a zbyt agresywnie występującymi delegatami.

Sensacyjna konfiskata „Kuriera Porannego"

(ch) Warszawa, 18. 1. (tel. wł.). W dniu dzisiejszym Komisariat Rządu skonfiskował pierwsze wydanie **„Kuriera Porannego"** za sprawozdanie z wczorajszego kongresu Stronnictwa Ludowego.

W konfiskacie tej szereg pism popołudniowych dopatruje się **poważnego odchylenia się linii politycznej „Kuriera Porannego" i skierowania jej ku zbliżeniu z t. zw. Frontem Ludowym.**

Równocześnie skonfiskowane zostało wychodzące od kilku dni popołudniowe pismo lewicowe **Walka Ludu.**

Stan zdrowia Ojca św.

Rzym, 18. 1. (PAT). Ojciec Święty spędził noc spokojnie. Papież obecny był dziś rano na mszy, przyjął komunię, poczem odbył rozmowę z kard. Pacellim.

Marsz. Śmigły-Rydz protektorem zlotu Sokołów

Warszawa, 18. 1. (PAT). **P. Marszałek Śmigły - Rydz** wyraził swoją zgodę na objęcie **protektoratu nad ogólnopolskim zlotem Sokołów,** który odbędzie się w Katowicach w dniach 26 do 29 czerwca b. r.

Parylewiczowa pod obserwacją

(x) Warszawa, 18. 1. (tel. wł.). Wanda Parylewiczowa pozostaje jeszcze nadal w klinice chorób wewnętrznych wobec konieczności przeprowadzenia dalszych koniecznych badań klinicznych.

Zmarł Ryszard Bolesławski

pierwszy reżyser Grety Garbo

(x) **Hollywood,** 18. 1. (tel. wł.). Znany polski reżyser filmowy, **Ryszard Bolesławski,** zmarł tutaj na udar serca. **Bolesławski** liczył 47 lat.

„Zainteresować Polskę Kongiem"

Znamienny głos dziennika belgijskiego

Bruksela, 18. 1. (PAT). Wychodząca w Antwerpii „La Metropole" omawia polskie zagadnienia emigracyjno - surowcowe. Żądania Polski należy usprawiedliwić potrzebą artykułów kolonialnych i rud. **Jak wiadomo Polska pozbawiona jest wysokowartościowych rud żelaza i miedzi i musi przywozić w wielkich ilościach surowce włókiennicze,** głównie bawełnę, oraz produkty spożywcze kolonialne. Czy nie byłoby rzeczą racjonalną, zapytuje dziennik, zorientować **Polskę w kierunku rozwinięcia działalności w Kongo do wysokości własnych potrzeb.** W ten sposób Belgia uzyskałaby sprzymierzeńca w razie potrzeby bronienia swych praw do Konga na forum międzynarodowym.

„Otworzyć drzwi dla węgla polskiego w Belgii"

Woła pismo antwerpskie

Bruksela, 18. 1. (PAT). Antwerpska katolicka „La Metropole" wyraża opinię, że rząd belgijski, zamiast sprowadzać z Polski górników, celem zabezpieczenia się przed deficytem w produkcji belgijskich kopalń, powinien raczej **otworzyć drzwi dla importu węgla polskiego do Belgii.** W ten sposób, górnicy polscy, pracując we własnym kraju, zlikwidują powstały chwilowy deficyt w produkcji belgijskiej, a Belgia zaoszczędzi sobie na przyszłość kosztów utrzymania górników, których obecność w Belgii może się okazać niepotrzebną, a nawet niebezpieczną, skoro przejdzie obecna chwilowa dobra koniunktura na dostawy krajowe węgla, a **dodatkowy, wzmożony przywóz węgla polskiego można ewentualnie skompensować wywozem towarów belgijskich do Polski,** co da dodatkowe zatrudnienie belgijskim warsztatom mechanicznym.

Wystawa sztuki polskiej w Dublinie

Dublin, 18. 1. (PAT) Odbyło się tu **otwarcie wystawy polskiej,** zorganizowanej przez „Towarzystwo szerzenia sztuki polskiej zagranicą", a urządzonej staraniem tutejszej placówki R. P.

Wystawa obejmuje **trzy działy: starych drzeworytów, współczesnej sztuki graficznej oraz kilimów i dywanów.**

Przed otwarciem odbył się prywatny pokaz eksponatów dla 300 zaproszonych gości, reprezentujących najrozmaitsze sfery irlandzkiego społeczeństwa. Wystawę poprzedził **szereg wyjątkowo przychylnych, niekiedy wprost entuzjastycznych artykułów tutejszej prasy o sztuce polskiej.** Krytyka ze szczególnym uznaniem i podziwem podnosi walory dzieł **Wyczółkowskiego i Skoczylasa.** Rysunek i kolory oraz techniczne wykonanie kilimów i dywanów również wzbudzają wielkie zainteresowanie.

Grypa szaleje w stolicy

12 tys. chorych dziennie zgłasza się do lekarzy

(x) **Warszawa,** 18. 1. (Tel. wł.) Według raportów lekarzy dzielnicowych Ubezpieczalni Społecznej z powodu panującej w stolicy epidemii grypy **dziennie zgłasza się do lekarzy domowych około 12.000 chorych.** Najliczniej zachorowania występują w dzielnicy **północnej miasta.**

W związku z grypą **apteki prywatne wydają o blisko 30 procent leków przeciwgrypowych więcej niż normalnie.**

Apteki Ubezpieczalni wydają przeciętnie około **15.000 tego rodzaju leków dziennie.**

W związku z epidemią zaobserwowano **wzrost pogrzebów** w północnej dzielnicy miasta. Śmiertelność wzrosła przeciętnie **o 8 do 10 procent.**

Wszędzie mróz od 7 st. nad morzem do 26 st. w górach

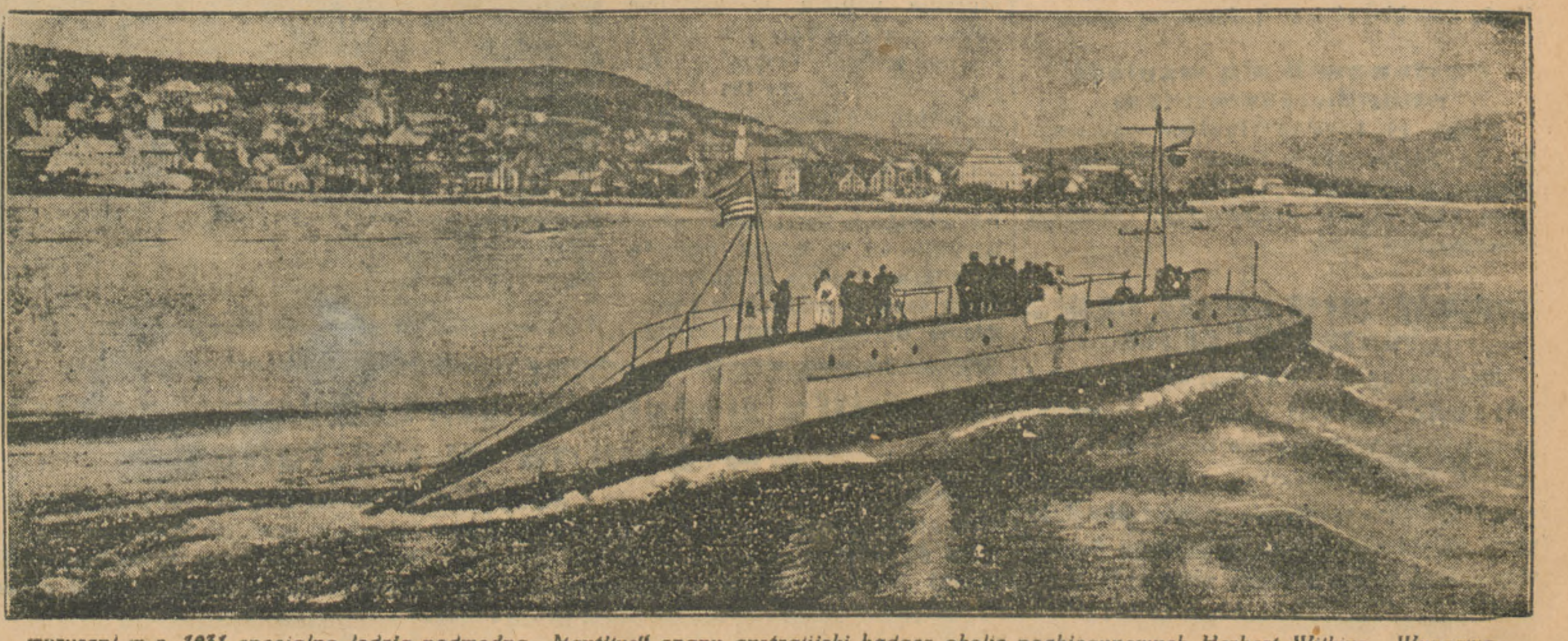
Cała niemal Polska miała wczoraj rankiem **pogodę słoneczną i mroźną.** Temperatura o godz. 7 wynosiła około **7 st. nad morzem, od 9 st. na Pomorzu i Kujawach** do —19 na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej oraz od —16 do —26 st. na terenach górskich.

Port w Pucku zamarzł

Niezwykle niski stan temperatury na Wybrzeżu Polskim, spowodował całkowite **zamarznięcie portu w Pucku.**

Dla statków i łodzi rybackich dostęp do portu jest już zamknięty. Lód pokrywa obecnie zatokę na olbrzymiej przestrzeni, bo od **Kuźnicy** na Helu, aż po **Rewę** na kępie puckiej. W porcie w **Jastarni** na Helu pojawiła się kra, spodziewać się więc należy w razie dalszego mrozu **zamarznięcia i tego portu.**

Na odkrycie Wysp Polarnych

wyruszył w r. 1931 specjalną łodzią podwodną „Nautilus" znany australijski badacz okolic podbiegunowych Herbert Wilkins. Wyprawa na północ wykazała bezcelowość podróżowania pod wodą. „Nautilus" powrócił uszkodzony.

Czy wojna domowa w Hiszpanii skończy się za pół roku?

Gwałtowne walki w Madrycie

Madryt 18. 1. (PAT). Dowódca obrony Madrytu **gen. Maja** oświadczył dziś rano, że w czasie ofensywy podjętej przez wojska rządowe w dniu wczorajszym na odcinku miasta uniwersyteckiego, po stronie nieprzyjacielskiej padło około **tysiąca zabitych i rannych.**

„Przed kilku miesiącami — mówił generał — rozpoczęła się ta wojna. Koniecznym jest, **abyśmy ją wygrali przed upływem nowych sześciu miesięcy.“**

Madryt 18. 1. (PAT). Rada obrony Madrytu donosi. że na froncie madryckim **na odcinkach miasta uniwersyteckiego i Monoloa toczyły się gwałtowne walki.**

Wysiłki powstańców zmierzające do wyparcia wojsk rządowych z pozycji dokoła kliniki uniwersyteckiej, załamały się zupełnie. Na froncie Guadalajara silne ataki nieprzyjacielskie na pozycje wojsk rządowych w pobliżu Avanades zostały odparte. Lotnictwo rządowe bombardowało skutecznie port Malilli.

„Czerwoni“ wysadzili w powietrze klinikę

Walencja, 18. 1. (PAT). Hiszpańska agencja rządowa donosi: **Na froncie madryckim oddziały rządowe wysadziły w powietrze część kliniki uniwersyteckiej,** poczem przeszły do ataku i zajęły dogodniejsze pozycje. Przez cały dzień inicjatywa operacyj znajdowała się w rękach wojsk rządowych. Na wszystkich odcinkach frontu operacje utrudniała niepogoda.

Okręt powstańczy ostrzeliwał Barcelonę ale... bez skutku

Barcelona 18. 1. (PAT). Ubiegłej nocy, około godz. 2 nad ranem okręt powstańczy przypuszczalnie **„La Canazias“ ostrzeliwał Barcelonę z odległości 25 km,** znajdując się na wysokości ujścia rzeki Besos. Bateria cytadeli Montjuie zmusiły statek do ucieczki. Ogółem wymieniono ok. 40 strzałów, które obustronnie nie spowodowały żadnych strat. Odlamek pocisku zranił przypadkowo jednego człowieka.

Chiny chcą walczyć z komunizmem ale bez pomocy Japonii

Szanghaj 18. 1. (PAT). Przewodniczący rady politycznej **Wang Czin Wei przybył do Nankinu,** gdzie wobec członków Ku Min Tangu złożył znamienne deklaracje. Mówiąc o polityce zagranicznej, Wang Czin Wei oświadczył, że **Chiny wyciągną rękę do wszystkich narodów, które nie żywią agresywnych zamiarów. Jednakże Chiny nie mogą mówić o przyjaźni gdy są ofiarą napaści.**

Będziemy przelewali krem — mówił Wang Czin Wei — aż do chwili zaniechania manewrów agresywnych.

Nawiązując do propozycji japońskiej zawarcia sojuszu przeciwko komunizmowi, Wang Czin Wei wysunął ponownie tezę rządową że **zwalczanie komunizmu w Chinach jest rzeczą wewnętrzną.** Rząd chiński jest dość silny, aby zgnieść komunizm i byłby tego dokonał, gdyby nie musiał stawiać czoła napastnikom z zewnątrz.

Sowiety odpowiedziały odmownie

na notę angielską w sprawie Hiszpanii

Moskwa, 18. 1. (PAT) Komisariat Spraw **Zagr.** podał do wiadomości **treść odpowiedzi rządu sowieckiego na notę brytyjską z dnia 9 stycznia br. w sprawie zakazu wyjazdu ochotników do Hiszpanii.**

Komisarz Litwinow na propozycje angielskie odpowiedział **odmownie. Rząd sowiecki,** aczkolwiek nie wysyła obecnie oddziałów ochotniczych, **nie uważa za celowe wkroczyć na drogę stosowania j e d n o s t r o n n y c h środków.**

Mussolini żeni się

Rzym, 18. 1. (PAT). Na 6 lutego wyznaczono **ślub Vittorio Mussolinie'go** syna Mussoliniego, z panną Orsola Buvoli z Mediolanu.

W Portugalii kwitną lasy migdałowe

Na południu Portugalii w prowincji Algarve **zakwitły lasy migdałowe.** Rok rocznie organizują się **gremialne wycieczki z całego kraju** celem obejrzenia tego **rzeczywiście pięknego i rzadko spotykanego widoku.** Wszystkie kompanie kolejowe zaczęły wydawać specjalnie do Algarve zniżkowe bilety turystyczne. Wycieczki te cieszą się powodzeniem u obcokrajowców, przepędzających zimę w tutejszym wyjątkowo łagodnym klimacie. Widok gajów, pokrytych **gęstym różowym kwieciem,** jest bardzo malowniczy.

22-gie dziecko w jednej rodzinie

Mediolan, 18. 1. (PAT) W miejscowości Verres, w dolinie Aosta, obchodzono w tych dniach **chrzciny dwudziestego drugiego dziecka w rodzinie rolników Perruchon.** Uroczystość odbyła się **przy udziale biskupa** w obecności rodziców, wszystkich żyjących dzieci i całej miejscowej ludności.

14-let. dzieci występują z Kościoła w „państwie bojaźni Bożej“

Paryż, 18. 1. (PAT) Havas donosi z **Berlina:** W Niemczech **14-letnie dzieci mają prawo, bez zezwolenia rodziców, składać oświadczenie o swym wystąpieniu z Kościoła.** Kilka wypadków wystąpienia dzieci w tym wieku z Kościoła zostało skierowanych do trybunału w Berlinie, gdzie zapadło orzeczenie, że działanie tych dzieci ma ważność prawną, gdyż **w 14-tym roku życia jest się już pełnoletnim,** z **punktu widzenia religii.** Najwyższe władze Kościoła protestanckiego w Niemczech zwracają uwagę rodziców na doniosłość tego orzeczenia trybunału, żądając równocześnie, aby pastorzy i wychowawcy młodzieży postarali się zapobiegać tego rodzaju wypadkom.

Postanowili się wznieść ponad... szowinizm

Praga, 18. 1. (PAT) Profesor polonistyki na uniwersytecie Karola w Pradze dr. **Marian Szyjkowski,** wybrany został członkiem zwyczajnym królewskiego **Czeskiego Towarzystwa Nauk.**

Sowiecka prasa wścieka się na... „bezczelność“ polską

Moskwa, 18. 1 .(PAT) **„I z w i e s t i a“** i **„P r a w d a“** podając wiadomość o wystąpieniu posła Walewskiego na komisji budżetowej Sejmu, zaopatrują ją w komentarze, które **zachłystują się ze wściekłości, iż poseł polski ośmielił się w polskim Sejmie wspominać o doli Polaków w Z. S. R. R.**

Z Krynicy do Igls wyjeżdżają książęstwo holenderscy

(x) **Wiedeń,** 18. 1. (tel. wł.). Według wiadomości nadeszłych tu z Hagi następczyni tronu holenderskigeo **ks. Juliana i ks. Bernard mają w końcu bieżącego tygodnia przyjechać do Igls,** gdzie przebywa obecnie **królowa Wilhelmina.**

Para książęca zamierza zatrzymać się również **w Wiedniu,** bowiem ks. Juliana nosi się oddawna z zamiarem zwiedzenia stolicy Austrii, a przede wszystkim opery wiedeńskiej i zamku w Schönbrunnie.

Ziemia z mogił polskich żołnierzy w Ameryce

Kraków 18. 1. (PAT). Do masywu kopca Józefa Piłsudskiego na Sowińcu złożył przybyły do Krakowa przedstawiciel Polonii amerykańskiej ks. Sękiewicz **ziemię pobraną z mogiły polskich żołnierzy na cmentarzu w Chicoppe** w stanie Massachussetts w St. Zjednoczonych. Ziemia ta została pobrana w dniu, poświęconym pamięci Kazimierza Pułaskiego w Ameryce, przez przedstawicieli miasta Chicoppe i wręczona uroczyście ks. Sękiewiczowi, celem przewiezienia jej na kopiec na Sowińcu. Miasto Chicoppe liczy 80.000 mieszkańców, w tym 18 tysięcy Polaków.

Zginął w górach

Zakopane 18. 1. (PAT). W sobotę w porę dnie dnia 9 bm. wyruszył z Zakopanego w gory p. **Wojciech Bojakowski,** lat 20, z Zamościa, **z zamiarem udania się kolejką linową na Kasprowy Wierch,** a następnie na dłuższą wycieczkę. Od tego czasu zaginął po nim wszelki ślad. Zaznaczyć należy, że w dniu 9 i 10 panowała w górach silna zadymka, wobec czego zachodzi obawa, że zdarzył się turyście nieszczęśliwy wypadek, gdyż wszelkie poszukiwania w schroniskach tak po polskiej, jak i słowackiej stronie nie dały dotychczas żadnego rezultatu.

„Cały świat gra Chopina“

250 zgłoszeń z 21 państw do III. Międzynarodowego Konkursu im. Chopina w Warszawie

Warszawa, 18. 1. (PAT) W tych dniach została **zamknięta lista zgłoszeń do Trzeciego Międzynarodowego Konkursu im. Fr. Chopina, których ogólna ilość wyniosła około 250.**

Ostatecznie przyjętych uczestników, jako posiadających pełne i odpowiadające wymogom regulaminu konkursowego kwalifikacje, jest **sto pięć,** reprezentujących następujących **21 państw:** Anglia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechosłowacja, **Estonia, Finlandia,** Grecja, Holandia, Italia ,**Japonia,** Jugosławia, **Łotwa,** Niemcy, Polska, Rumunia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Węgry i Z. S. R. R.

Trzeci międzynarodowy konkurs chopinowski pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, zapowiada się zatem **imponująco,** przewyższając ilością zgłoszonych uczestników wszystkie poprzedzające konkursy.

Uroczysta inauguracja konkursu odbędzie się **w niedzielę, 21 lutego o godz. 11 rano** w wielkiej sali Filharmonii. gdzie odbywać się będą **wszystkie audycje konkursowe do dnia 12 marca** br. włącznie.

Za ofiarną i pełną zrozumienia pracę

Działkowcy pomorscy

b. Wojewodzie Pomorsk. Kirtiklisowi

Pomorski Związek Towarzystw Ogródków Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich ofiarował b. wojewodzie pomorskie mu p. **St. Kirtiklisowi album z dyplomami honorowymi poszczególnych Towarzystw** — mianujących p. wojewodę Kirtiklisa członkiem honorowym. Album zawiera przeszło 20 dyplomów honorowych niejednokrotnie artystycznie wykonanych — przedstawiających widoki miast pomorskich wzgl. pejzaże pomorskie. Sam album — oprawa, jest b. dużego formatu, wykonany jest z zielonej skóry, ozdobionej mosiężną tłoczoną artystycznie winietą w kształcie kotwicy z emblematami związku oraz godłem Pomorza — Gryfem — na złoconym tle. U dołu na srebrnej blasze dedykacja.

Album i dyplomy ofiarował Związek Towarzystw Ogródków Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich, Panu Wojewodzie Kirtiklisowi **w dowód uznania za ofiarną i pełną zrozumienia pracę dookoła zakładania i krzewienia Ogródków Działkowych.**

Eksplozja kotła w fabryce pończoch

Osiem osób rannych i poparzonych

Łódź 18. 1. (PAT). Dziś o godzinie 8 rano wydarzyła się **katastrofa w fabryce braci Laskowskich przy ul. Pomorskiej 40.** Na drugim piętrze gmachu, dzierżawionego przez **fabrykę pończoch Zakrzewskiego** pękł kocioł do ogrzewania. Eksplozja była tak silna. że wyrzuciła w powietrze szczytową ścianę, zniszczyła maszyny i zdemolowała częściowo klatkę schodową.

8 osób, w tym siedmiu robotników i zatrudniona jako biuralistka siostra Zakrzewskiego, zostało rannych odłamkami gruzu, kawałkami pękniętego kotła.

Wszyscy oni zostali silnie poparzeni. Pogotowie ratunkowe przewiozło rannych dwoma karetkami do szpitala. Pomocy rannym udzielili robotnicy zatrudnieni na niższych piętrach fabryki.

W kilka minut po eksplozji nadjechała straż pożarna zabezpieczając teren. Ściany budynku, naruszone wybuchem zabezpieczono, ponieważ grożą miejscami zawaleniem. Na miejsce wypadku przybyła komisja śledcza. która zbada przyczyny wybuchu.

Jak się dowiadujemy według wszelkiego prawdopodobieństwa wybuch spowodowany został zamarznięciem przewodów cieplnych.

Flotylla polskich statków rybackich uwięziona w Holtenau

Berlin 18. 1. (PAT). Silne mrozy i wiatry utrudniają żeglugę na Bałtyku. Statki pokryte są warstwą śniegu i lodu i kursują powoli. Wiele z nich szuka schronienia w portach. M. in. flotylla 7-miu polskich statków rybackich kanałem Wilhelma z Holandii, zmuszona była zarzucić kotwicę w Holtenau, gdzie czeka na pomyślniejszą pogodę.

Walka z nadużyciami i leczenie przyczyn

— „Kradzież grosza publicznego, łapownictwo, niedozór, niedbalstwo protekcjonizm i nepotyzm — mówił minister sprawiedliwości w sejmowej komisji budżetowej — oto nazwy chorób, toczących mlody organizm naszej państwowości".

I podawszy szereg konkretnych przykładów oświadczył:

— „Tu nie wolno chować głowy w piasek... Rząd nie cofnie się przed najdalej idącymi środkami, ażeby niebezpieczeństwo radykalnie usunąć".

Społeczeństwo przyjmie te słowa z zadowoleniem i uznaniem. **Walka bowiem z nadużyciami ze strony takich jednostek w naszym aparacie urzędniczym, które są niegodne miana polskiego funkcjonariusza państwowego, musi być przeprowadzona z taką samą bezwzględnością, jak zresztą walka z wszelkimi innymi nadużyciami czy wykroczeniami.** Ba, nawet w większym jeszcze stopniu i z większą jeszcze stanowczością; gdyż nadużycie osoby prywatnej nie pociąga — z ogólnego punktu widzenia — tak fatalnych następstw, jak wykroczenie, popełnione przez osobę, reprezentującą interes państwowy.

Jednak w tym doniosłym zagadnieniu tępienia nadużyć urzędniczych trzeba — jeśli chcemy tę sprawę ująć realnie i praktycznie — spojrzeć również i na — niejako — drugą stronę medalu, **sięgnąć do źródeł**, które powodują sporadycznie na szczęście występujące wykroczenia. Co innego bowiem jest bezwzględne karanie już ujawnionych nadużyć, tępienie objawów tego rodzaju, gdziekolwiek zajdą — a co innego **akcja zapobiegawcza**, by takie nadużycia w ogóle nie mogły mieć miejsca, co innego leczenie samej choroby, a nie tylko jej objawów zewnętrznych i następstw.

Otóż — jeśli się głębiej zastanowimy nad atmosferą, w której rodzą się nadużycia — to stwierdzić możemy, że atmosfera ta jest owiana zawsze najgłębszą, najstaranniej robioną tajemniczością... Urzędnik, schodzący na drogę bezprawia, pragnący swe nadużycia ukryć lub zataić, osnuwa wszystko. co w tym kierunku czyni, świadomie gęstą mgłą tajemniczości.

Jak mu to najlepiej może się udać? Tak samo zresztą, jak w przyrodzie. Gdzie tu najłatwiej się ukryć, gdzie coś przed oczyma ludzkimi schować? Chyba najlepiej w gęstwinie leśnej... Na płaskiej równinie, tam gdzie wszystko widoczne, nie...

Podobnie ma się rzecz z możliwościami zatajenia nadużyć. Są one najwyższe tam, gdzie mamy **gęstwinę środków i środeczków biurokratycznych, w gąszczu papierków, wykazów statystyk, w stosach akt, w skomplikowanej procedurze biurokratycznej**. Tam, gdzie się nawet najbystrzejsza kontrola nie rozezna i nie połapie, gdzie w powodzi papierków — jak w gęstym podszyciu lasu — wszystko można ukryć i zataić, gdzie nadużycia można popełniać i na długi dystans bez obawy o ich wykrycie lub też z możliwością tylko przypadkowego ich ujawnienia...

Bo — zapytujemy — czyż wicedyrektor dep. podatkowego min. skarbu Michalski, lub naczelnik Urzędu Skarbowego Krzysztoforski, że wymienimy tylko dwie głośne afery — nie podlegali kontroli? Podlegali jej tak samo jak inne urzędy. A jednak latami całymi mogli brnąć coraz głębiej w wykroczeniach, gdyż **pomocnymi były właśnie ten gąszcz procedury biurokratycznej, ta tajemniczość, która w mrokach gęstego lasu aparatu urzędowego sami stwarzali i sami jej pilnowali...**

Wniosek sam się wysuwa. Gdzie mniej skomplikowana biurokracja, gdzie mniej papierowej tajemniczości, mniej kruczków i mniej powodzi papierków, czy wykazów, foliałów czy registratur — tam też i mniejsza możność nadużyć. a większe szanse ich wykrywania. Tam też i mniejsza okazja dla ludzi o słabym charakterze zejścia z drogi **uczciwego urzędowania w gęstwinę bezprawia.**

I tu sięgamy do najgłębszego źródła w walce z nadużyciami. Tu je uniemożliwiamy, względnie niepomiernie utrudniamy. Tu dokonuje się to, co — by użyć modnych obecnie porównań „kawaleryjskich" — nazywa się: skakać z konia, a nie przez konia...

Bezsprzecznie: **walka z ujawnionymi nadużyciami musi być przeprowadzona z cała stanowczością.** Ale to nie wystarcza. **Trzeba rozwinąć akcje zapobiegawczą.** Wskazaliśmy, jak ją podjąć i rozumieć należy.

Trzeba prócz **walki z objawami** choroby dotrzeć do **chorobotwórczych bakterii.** Plenia się one na podłożu skomplikowanego biurokratyzmu. Tu dojrzewają i tu znieprawiają słabsze jednostki.

Istnieje w nauce medycznej prastara zasada, znana jeszcze lekarzom w starożytności: cessante causa cessat effectus... gdy usunie się przyczyny choroby ustępują jej następstwa... Zasadę tę trzeba zastosować też i w lecznictwie „choroby — jak się wyraził minister skarbu — toczącej młody **organizm naszej państwowości**": **pleniącej się epidemii nadużyć**, popełnianych przez ośmielone **gąszczami** biurokratyzmu jednostki.

Rezolucja walnego zjazdu Okr. Pomorskiego PZZ w Gdyni w dniu 17. I. br.

1) POLSKA CZYNNIKIEM POKOJU W EUROPIE.

Walny zjazd Okręgu Pomorskiego PZZ., obradujący w Gdyni dnia 17 stycznia 1937 r. wita z zadowoleniem pozytywne rezultaty osiągnięte na terenie międzynarodowym w ostatnim roku przez Rząd Polski w dziedzinie wzmocnienia podstaw pokoju w Europie przede wszystkim przez zacieśnienie tradycyjnego sojuszu z Francją i Rumunią oraz przez rozwój stosunków przyjaznej współpracy z Anglią.

2) ARMIA GWARANTKĄ BEZPIECZEŃSTWA POLSKI

Zjazd stwierdza, że najważniejszą gwarantką bezpieczeństwa i mocarstwowego rozwoju Rzplitej jest Armia, opierającą swoją siłę na przywiązaniu i pogotowiu bojowym całego Narodu.

Stwierdzając, że społeczeństwo polskie gotowe jest do najwyższych poświęceń dla wzmocnienia siły zbrojnej Państwa Polskiego, Zjazd kładzie nacisk na konieczność stałej i szybkiej rozbudowy polskiej Marynarki Wojennej.

3) SPRAWA GDAŃSKA

Rozwój wypadków w starej stolicy Pomorza — Gdańsku — jest przedmiotem nieustannej czujności i troski społeczeństwa polslkiego. Stwierdzając, że sprawa umocnienia interesów Rzplitej na terenie Gdańska jest stałym i szczególnie istotnym problemem polskiej polityki państwowej, Zjazd podkreśla, że jak najpełniejsze wyzyskanie wszystkich uprawnień traktatowych. przysługujących Polsce w Gdańsku stanowi minimalny postulat konieczności polskiej racji stanu w powyższej sprawie.

Opierając się na zwartej, jednolitej postawie społeczeństwa w stosunku do zagadnienia Gdańska, Zjazd wyraża najgłębszą pewność, że wszelki zamach na prawa Polski w Gdańsku, jak każdy zamach na całość interesów Rzplitej, odparty będzie z najwyższą stanowczością przy użyciu wszelkich sił Państwa i Narodu Polskiego.

4) POLACY W GDAŃSKU

Zjazd stwierdza konieczność konsolidacji społeczeństwa polskiego w Gdańsku, zważywszy, że jednolity front polski na terenie W. M. Gdańska jest naturalną strażnicą Narodu Polskiego i jego odwiecznych praw przy ujściu Wisły.

5) TROSKA O POLAKÓW W NIEMCZECH — POGRANICZE I PRUSY WSCHODN.

Zjazd stwierdza, że ustawodawstwo totalne Trzeciej Rzeszy. mimo zapewnień o zaniechaniu akcji germanizacyjnej, głoszonych przez najbardziej miarodajne czynniki niemieckie, godzi w najżywotniejsze interesy kulturalno-narodowe elementu polskiego w Niemczech, poddając go działaniu tego rodzaju wynaradawiających przepisów, jak zawarte w ustawach o zagrodzie dziedzicznej. o służbie pracy, o dziennikarstwie, o spółdzielczości, o wychowaniu młodzieży itp.

W ślad za tym idzie zacieranie drogich sercu każdego Polaka zewnętrznych dowodów polskiego charakteru ziem pogranicznych. a w szczególności Pogranicza Złotowsko - Kaszubskiego oraz Prus Wschodnich, niemczenie odwiecznie polskich nazw miejscowości, kasowanie polskich nabożeństw i inne tego rodzaju przejawy systematycznej walki z polskością.

W obliczu tego rodzaju faktów Zjazd stwierdza, że głębokie przywiązanie ludności polskiej w Niemczech, będącej integralną częścią Narodu Polskiego, do ideałów narodowych stanowi najpewniejszą gwarancję przetrwania, zwłaszcza, że całe społeczeństwo polskie, związane poczuciem solidarności narodowej. odczuwa jak najgłębiej troski i dążenia rodaków w Niemczech.

6) POTRZEBA WZMOŻENIA CZUJNOŚCI SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO

Zjazd stwierdza jaskrawą rozbieżność między głoszonymi przez mniejszość nie-

[...]

Zjazd podkreśla, że siła elementu niemieckiego na Pomorzu spoczywa w wysoce niekorzystnym zarówno z punktu widzenia interesów narodowych, jak i gospodarczych, podziale własności rolnej. Uprzywilejowany stan posiadania większej własności niemieckiej, będący wynikiem polityki rządu zaborczego, winien być jak najprędzej zmieniony po linii wymagań polskich potrzeb społecznych i gospodarczych. Zjazd wysuwa postulat wzmożenia tempa parcelacji na Pomorzu.

Zjazd stwierdza, że ziemia pomorska powinna należeć do najwartościowszego swego obrońcy i gospodarza — rolnika pomorskiego. Dlatego zjazd wysuwa pod adresem kompetentnych władz apel, ażeby osady z parcelacji ziemi powierzały w pierwszym rzędzie elementowi pomorskiemu.

8) HANDEL I RZEMIOSŁO.

Zjazd wzywa społeczeństwo polskie i kompetentne władze do stałego otaczania troskliwą opieką polskiego handlu i rzemiosła na Pomorzu. w szczególności zaś kładzie nacisk na zorganizowanie dobrych i tanich kredytów w celu uniezależnienia polskiego handlu i rzemiosła od obcych instytucyj kredytowych.

Równocześnie Zjazd wzywa kupiectwo i rzemiosło pomorskie do stworzenia silnej organizacji zawodowej, która by prowadziła pracę, mającą na celu zupełne unarodowienie tych ważnych dziedzin życia gospodarczego na Pomorzu.

9) SPÓŁDZIELCZOŚĆ.

Zjazd stwierdza z zadowoleniem rozpoczęcie na Pomorzu pracy w kierunku uzdrowienia stosunków w dziedzinie spółdzielczości. Zjazd wzywa społeczeństwo pomorskie do okazania należytego poparcia spółdzielniom polskim, gdyż tylko wysoki poziom naszych spółdzielni, opartych o solidarnie z nimi związane masy społeczne, uczyni ze spółdzielczości polskiej na Pomorzu najważniejszą dźwignię polskiego życia gospodarczego.

10) OPIEKA NAD GMINAMI POGRANICZNYMI

Zjazd stwierdza, że szereg gmin pogranicznych Pomorza nie jest otoczony należytą opieką zorganizowanego społeczeństwa i władz. Dlatego Zjazd wzywa polskie organizacje społeczne oraz kompetentne władze do wzmożenia polskiej pracy gospodarczej i kulturalnej na tych terenach ze szczególnym uwzględnieniem opieki materialnej i moralnej nad młodzieżą.

11) SPRAWA KOŚCIOŁA UNIJNEGO

Stwierdzając, że wykonywujący w wielu miejscowościach Pomorza obowiązki opieki duchownej pastorzy unijni niejednokrotnie wykraczają w swej działalności duszpasterskiej poza sprawy natury religijnej dla uprawiania akcji o charakterze politycznym Zjazd zwraca się do kompetentnych czynników o zdecydowane uregulowanie powyższej sprawy, jak również o zasadnicze uregulowanie sprawy kościoła unijnego w Polsce.

na w Warszawie od 10 ...

Pokaz sportowo - turystyczny w Katowicach od 20 do 30 czerwca.

Wystawa Przemysłowo - Rolnicza w Miechowie 4 lipca.

Wystawa Rzemieślnicza w Lublinie

Ogłoszenie ustawy o pożyczce francuskiej

W Dzienniku Ustaw nr. 3 z dnia 14 bm. ogłoszono tekst ustawy z dnia 12 bm. o upoważnieniu ministra skarbu do zaciągnięcia pożyczek zagranicznych i kredytu zagranicznego we frankach francuskich na cele obrony państwa.

Budżety związk. samorządowych

Zgodnie z zarządzeniem ministra spraw wewnętrznych, przy rozpatrywaniu i zatwierdzaniu preliminarzy budżetowych związków samorządowych władze nadzorcze powinny mieć przede wszystkim na uwadze, aby zatwierdzane budżety czyniły zadość wymaganiom realności dochodów i wydatków oraz obejmowały wydatki wynikające z ustawowych obowiązków związków samorządowych.

Konsumcja cukru w Polsce

Cukrownie polskie sprzedały w grudniu 1936 r. na rynku wewnętrznym ogółem 29.966 ton cukru w wartości cukru białego, wobec 29.884 ton w grudniu 1935 r., a więc o 0.3 proc. więcej. W grudniu ub. roku cukru zupełnie zagranicę nie wywożono, natomiast w identycznym miesiącu 1935 r. eksport wyniósł 2.700 ton.

W pierwszych trzech miesiącach kampanii cukrowniczej 1936-37 tj. w październiku, listopadzie i grudniu 1936 r. sprzedano na rynku wewnętrznym ogółem 85.810 ton cukru w wartości cukru białego, wobec 73.524 ton w analogicznym okresie kampanii 1935-1936. Oznacza to wzrost konsumcji o 16,7 proc.

Eksport w trzech miesiącach b. kampanii cukrowniczej wyniósł 12.512 ton, gdy w trzech miesiącach kampanii 1935-36 wyrażał się cyfrą 36.618 ton.

Wydatki ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu

Według ostatnich obliczeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił w ciągu 10 miesięcy 1936 r. z tytułu świadczeń ubezpieczenia od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych łączną sumę 37.979.532 zł.

Liczba rencistów (renty poszkodowanych wdowie, sieroce i dalszych członków rodzin) wynosiła ponad 118.000 osób.

chemiczen wobec tego ...

Wzrost wydobycia rudy żelaznej w pow. częstochowskim

Kielce 11. 1. (PAT). W związku z brakiem złomu żelaznego na rynkach światowych, spowodowanym wzmożoną produkcją hutnictwa, ostatnio znacznie zwrosło wydobycie rudy żelaznej w powiecie częstochowskim. Uruchomione zostały 3 nowe kopalnie, dwie zaś znajdują się jeszcze w rozbudowie. W porównaniu z czerwcem r. ub. stan zatrudnienia w przemyśle górniczym pow. częstochowskiego wzrósł dwukrotnie.

Uprawnienia emerytalne pracowników przy przechodzeniu z jednego funduszu emerytalnego do innego

Jak się dowiaduje Ajencja „Iskra“, w ministerstwie opieki społecznej opracowany został projekt rozporządzenia Rady Ministrów o przekazywaniu składek emerytalnych za pracowników umysłowych i łączeniu uprawnień emerytalnych.

Jak wiadomo, przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych uregulowały już w sposób szczegółowy sprawę łączenia uprawnień emerytalnych w razie przejścia pracownika ze służby państwowej do ubezpieczenia powszechnego pracowników umysłowych (ZUS) lub do funduszów emerytalnych zastępczych, jak np. w bankach państwowych, monopolach, samorządzie itp. oraz w razie przejścia pracownika z ubezpieczenia powszechnego lub ubezpieczenia w funduszach zastępczych do służby państwowej.

Obecnie projekt rozporządzenia Rady Ministrów normuje wyczerpująco sprawę łączenia uprawnień emerytalnych przy przechodzeniu pracownika z ubezpieczenia powszechnego do zastępczych funduszów emerytalnych oraz przy przechodzeniu z jednego zastępczego funduszu emerytalnego do innego.

Po uchwaleniu tego rozporządzenia wprowadzona zostanie całkowicie w życie zasada, ustalona przez polskie ustawodawstwo ubezpieczeniowe, aby pracownik, zmieniający zakład pracy, nie tracił już raz nabytych uprawnień emerytalnych.

200 samochodów ciężarowych czeka na odwilż

Na zachodzie Niemiec nastąpiła w ub. tygodniu na drogach i szosach tak silna gołoledź, że na szosie wzdłuż brzegu Renu musiało stanąć około 200 wielkich samochodów ciężarowych, gdyż istniała obawa, że zsuną się do Renu.

...zym

Różne wiadomości

Polska ekspansja na rynki afrykańskie

Dnia 18 stycznia rb. odbył się, w lokalu Światowego Związku Polaków z Zagranicy, odczyt p. t. „Pionierska wyprawa s-s „Poznań“ do Afryki Zachodniej“ zorganizowany przez Koło Eksportowe przy Światowym Związku Polaków z Zagranicy.

W odczycie tym p. Tadeusz Karśnicki zobrazował na marginesie pionierskiej wyprawy s-s „Poznań“, zorganizowanej przez Ligę Morską i Kolonialną do Afryki Zachodniej, której był uczestnikiem, możliwości polskiej ekspansji na rynki afrykańskie.

Rekordowe cyfry obrotu w Pocztowej Kasie Oszczędności

W dniu 14 bm. odbyło się posiedzenie rady zawiadowczej P. K. O., która po wysłuchaniu sprawozdania komisji rewizyjnej, zatwierdziła bilans P. K. O. za rok 1936, zamykający się czystym zyskiem zł. 5.599.474,55.

Wkłady wzrosły w ciągu roku ubiegłego o złotych — 13.981.942,60, osiągając na dzień 31 grudnia ubiegłego roku ogólną sumę — zł. 895.668.821,29. Książeczki oszczędnościowe w ciągu roku sprawozdawczego wzrosły o 397.988 sztuk do 2.286.830 sztuk. Ogólny obrót wyniósł nienotowaną cyfrę 30 miliardów złotych.

Okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie normy szacunkowej źrebiąt rocznych w r. 1936.

Nawiązując do punktu 4 okólnika z dnia 14 listopada 1931 roku L. D. v. 2084-2-31 Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że norma szacunkowa źrebiąt rocznych, przekazywanych z własnych stad do stajen wyścigowych, w roku 1936 wynosi — według danych Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych — zł. 3.360 (trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt złotych).

O usplawnienie dróg wodnych na ziemiach wschodnich

Ziemie wschodnie posiadają silnie rozgałęzioną sieć dróg wodnych, obecnie jednak przeważnie nie nadających się zupełnie do żeglugi. Przede wszystkim należałoby usplawnić rzeki Horyń i Słucz, oraz wybudować kanał z Klesowa przez lasy ordynacji Dawidgródzkiej na Horyniu i Prypeci, co umożliwiłoby tani transport granitu do centrum Polski. Dla wywozu drzewa trzeba byłoby oczyścić Berezynę i Niemen od Stołpc aż po Grodno i wtedy rzeki te nadawałyby się również do żeglugi barkami 100 - tonowymi. Oczyszczenie nurtu tych rzek oraz najkonieczniejsze roboty regulacyjne kosztowałyby ok. 150.000 zł.

Dalszy wzrost obrotów w Spółdzielni Spożywców w listopadzie 1936 roku

Warszawa. (ATE). Występujący stale w 1936 r. wzrost obrotów spółdzielni spożywców w porównaniu z rokiem 1935 w listopadzie ub. r. zaznaczył się nieco słabiej. Wzrost ten wyniósł 1,3 proc. Najsilniej wzmogły swe obroty spółdzielnie wiejskie, wykazując 8,9 proc. wzrostu, podczas, gdy spółdzielnie robotniczo - miejskie wykazały nawet nieznaczny spadek o 0,3 proc. Obroty hurtowni Związku „Społem“ wzrosły w tym samym czasie o 6.5 procent.

O budowę nowych linij kolejowych na Polesiu

Województwo poleskie posiada najrzadszą w Polsce sieć dróg kolejowych i dzięki temu ludność celem dostania się do stacji kolejowej musi pokonywać po lichych, błotnistych lub piaszczystych drogach, częstokroć zupełnie niemożliwych do przebycia, odległości przekraczające nieraz 60 i 80 km. Brak kolei jest jedną z głównych przyczyn ubóstwa i prymitywu gospodarczego tego kraju.

Dlatego też koniecznym jest wybudowanie jednotorowej linii kolejowej przez środek województwa z Kamienia Koszyrskiego do Słonima i do Nowojelni. Zbudowanie tej linii stworzy jednocześnie bardzo ważną magistralę Wilno — Lwów oraz będzie pierwszą poważniejszą inwestycją na Polesiu dotychczas w rozbudowie gospodarczej zwykle pomijanym.

Zamówienia Ministerstwa Komunikacji w hucie „Piłsudski“

Chorzów. PAT. Jak donoszą, Ministerstwo Komunikacji zamówiło w fabryce zwrotnic huty „Piłsudski“ akcesoria kolejowe, wartości około 3 milionów zł.

Informacje o eksporcie do Panamy

Gdańsk. PAT. Konsul republiki panamskiej w Gdańsku K. Steinbrueck udaje się w najbliższym czasie do Ameryki Środkowej celem rozbudowy stosunków handlowych między polsko - gdańskim obszarem gospodarczym a Panamą. Dotychczas Polska eksportowała już stosunkowo znaczne ilości towarów do Panamy, przeważnie meble, drzewo, blachę, konserwy i t. p. Zainteresowani eksporterzy mogą w sprawach powyższych zwrócić się do dnia 20 b. m. do konsula Steinbrueck pod adresem Gdańsk, Hindenburg - Allee 27.

Prace nad oddłużeniem rolnictwa

W dniu 20 stycznia r. b. odbędzie się w Związku Izb i Organizacyj Rolniczych R. P. posiedzenie komisji Finansowo - Rolniczej, na którym głównym tematem obrad będzie ocena wyników dotychczasowej akcji finansowo - rolnej oraz poruszone zostaną postulaty rolnictwa w tej sprawie. Poza tym Związek Izb i Organizacyj Rolniczych R. P. przystąpił do pracy nad analizowaniem wyników, osiągniętych w dziedzinie uporządkowania długów rolniczych.

W związku z tym rozesłano ankietę do instytucyj kredytu zorganizowanego, celem której jest ustalenie ogólnej sumy długów rolniczych, jakie powstały przed terminem 1 sierpnia 1932 roku, ilość i sumę pożyczek uporządkowanych na mocy ustawodawstwa oddłużeniowego oraz stanu kredytów, udzielonych rolnictwu po 1-ym lipca 1932 r.

Każdy, kto ma pracę i zarabia, powinien pomóc bezrobotnym. Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa

Miłość — to cygańskie dziecię...

Dziwny romans profesora uniwersytetu — Historia bez „happy-end'u"

Dziwny romans rozegrał się w poważnym ośrodku naukowym Belgii, — L e o d i u m, oraz w uroczej stolicy naddunajskiej, B u d a p e s z c i e.

Na uniwersytecie leodyjskim wykładowcą historii był **przystojny 36-letni profesor Ludwik Bissens.** Wśród licznej grupy studentów oraz pilnych uczniów profesora znajdowała się **kruczowłosa Maria Shery,** wysłana jako **stypendystka rządu węgierskiego** do Leodium. Dobrze oceniający inteligencję i **subtelną urodę** swych studentek profesor odrazu **upodobał sobie 21-letnią utalentowaną słuchaczkę** M a r i ę S h e r y. Pod zimnym pozornie obliczem uczonego kryła się głęboko tajona chęć poślubienia Marii Shery. Ale zawsze chętna do nauki i pracowita Marysia chwile wolne od seminariów i wykładów spędzała **w gronie młodych i wesołych kolegów** z różnych państw Europy. Czas szybko upływał i trochę niezaradny profesor, rok rocznie wykładający **historię polityczną Europy,** nie miał albo nie szukał okazji, by poprostu zwierzyć się swej słuchaczce z żywionych wobec niej uczuć miłości.. 4-letnie studia zakończyły się i **Maria z dyplomem w ręku wyjechała do swej ojczyzny.**

Nastąpiło to bez jakiegokolwiek pożegnania, choć Maria, zdaniem profesora, powinna się była domyślać zewnętrznych objawów sympatii cenionego profesora. Strasznie to go zmartwiło i dowiedziawszy się adresu i skromnych warunków życia rodziców Marii, napisał do niej **serdeczny list.** W liście tym obszernie wynurzył swe myśli, po czym tak sformułował swój stosunek na tle życia akademickiego w Leodium:

„Wiem, że tworzymy **dwie zupełnie odrębne indywidualności.** Pani, zawsze roześmiana i roztańczona, woli wesołe i urozmaicone pożycie małżeńskie. Zagrzebałem się w nauce, lecz to nie wystarczy. Muszę mieć coś nieuchwytnego, co potrafiłbym tak gorąco pokochać, że nawet szczęście przebywania wśród książek i archiwów porzuciłbym dla **promiennego uśmiechu bliskiej mi istoty.** Proszę dać mi swą rękę, a wespół będziemy dzielić swe troski i radości, jakich los nie szczędzi ludziom. Oczekuję na życzliwe ustosunkowanie się do mej gorącej prośby, wyrwanej z dna serca. Gorąco oddany — Ludwik Bissens."

Upływały tygodnie i miesiące. Profesor nadal wykładał na wydziale humanistycznym. Ślęczał nocami nad książką i pochylił się nieco. Pełne wdzięku wykłady zdobywały mu **ogólną życzliwość i rozgłos** w świecie naukowym. Już przekroczył czterdziestkę. Ujmujący uśmiech, jakim obsypywał wszystkie swe słuchaczki, płynął **z oblicza jasnego i idealnie szlachetnego.** To była **maska.**

Brak listu z Budapesztu skłonił go do przedsięwzięcia **nowego planu.** Nie mogąc uzyskać pozycji naukowej w gronie profesorów wszechnicy budapeszteńskiej, **przerwał wykłady,** podjął oszczędności, spieniężył cały swój majątek i z kuframi, pełnymi dzieł i rękopisów, wyjechał. Pożegnał się z Belgią i udał się do **Budapesztu.** Był teraz **niczym.** Postanowił wobec tego zaimponować ukochanej posiadanym majątkiem. Przy ulicy wiedeńskiej otworzył z posiadanych zasobów gotówki piękny **skład towarów kolonialnych.** Sam objął kierownictwo interesu, oczekując chwili by weszła doń, jako klientka, niezapomniana Mary. To go nie spotkało. Uzbroił się więc w największy zasób odwagi i poszedł **do domu Marysi** z oficjalną wizytą. Przedstawił się rodzicom i w głębokim tonie złożył im **prośbę o dłoń córki.** Zapewnił jej dobrą egzystencję i powodzenie.

Niestety los chciał inaczej. W oczach Marysi zaperliły się **łzy** i oświadczyła swym biednym i aprobującym małżeństwo rodzicom, że **już dokonała wyboru** i nie wolno jej łamać przyrzeczenia. Nie poskutkowały błagania matki oraz drgający, niespokojny głos profesora. Marysia była uparta i niezłomnie trwała w postanowieniu poślubienia innego człowieka. Postanowienie Marysi tak zdecydowanie i niezmienne podziałało na uczonego jak **piorun z jasnego nieba.** Odbiło się to na kolorze włosów, które nabrały białego, gołębiego odcienia. W przeciągu kilku dni zlikwidował tak dobrze zapowiadające się przedsiębiorstwo, zapakował walizki i szybko wyjechał do swej belgijskiej ojczyzny.

Nie złamał się jednak pod ciężarem tych nerwowych i szarpiących przejść. Wrócił na drogę mu zawsze wiernych i bliskich badań naukowych. W początkach stycznia w gablotce uniwersyteckiej w Leodium pojawiło się następujące ogłoszenie:

„Z dniem dzisiejszym podjęte zostały po chwilowej przerwie wykłady historii politycznej. — Ludwik Bissens".

Już wkrótce

na łamach naszego pisma ukaże się potężny reportaż p. t.

CZARNE PIRAMIDY

Epos tułaczej doli i niedoli polskiego wygnańca za chlebem.

pióra naszego współpracownika

Zdzisława Karr-Jaworskiego

który przez szereg lat miał możność bezpośredniego obcowania z polskim emigrantem w jego życiu organizacyjnym i codziennej pracy.

Czy herbata szkodzi zdrowiu?

Niektórzy ludzie piją po kilka a nawet po kilkanaście szklanek herbaty dziennie. Inni obawiają się pić wieczorem herbatę, wówczas gdy już po południu wypili jedną szklankę. Warto więc przytoczyć wyniki badań w tej sprawie, jakie przeprowadzono na jednym z uniwersytetów amerykańskich.

Oto zwyczajna herbata (według przeprowadzonych doświadczeń) chińska nie szkodzi zdrowiu, nawet wówczas, jeżeli się ją pije w znacznych ilościach. Warunkiem jednak tej nieszkodliwości jest dostateczne rozcieńczenie herbaty. Osoby zdrowe mogą wprawdzie pić nawet i bardzo mocną herbatę: jedna ze studentek Instytutu Botanicznego w Brooklynie piła przez szereg dni z rzędu po 43 filiżanki herbaty bardzo mocnej, ciemno-bronzowej chińskiej i nie odczuwała z tego powodu żadnych dolegliwości. W niektórych przypadkach picie bardzo mocnej herbaty byłoby szkodliwe dla zdrowia. Polecamy zatym naszym czytelnikom picie herbaty niezbyt mocnej i w ilości mniej rekordowej niż robili to studenci amerykańscy. Dodatek kilku kropel mleka do herbaty neutralizuje jej własności pobudzające i jest wskazany zwłaszcza dla osób nerwowych i łatwo pobudliwych.

A za tym herbata nie jest szkodliwa dla zdrowia i można ją pić bez żadnej obawy nawet w ilościach kilku szklanek dziennie.

Herbata z mięty lub rumianku jest dla niektórych osób zdrowsza, niż herbata chińska — działa ona korzystnie zwłaszcza w przypadkach nieznacznych zaburzeń w trawieniu lub podniecenia nerwowego. Niemniej jednak herbata chińska jest niewątpliwie smaczniejsza i posiada więcej zwolenników niż każda inna. W Anglii naprzykład pije wiele osób również herbatę z mięty. We Francji można w każdej kawiarni zamówić herbatę z rumianku lub mięty.

Łagodna zima w Łotwie

Dyneburg, 17. 1. (PAT) **Dopiero dnia 18 bm. Dźwina pod Dyneburgiem zamarzła.** Najstarsi mieszkańcy miasta nie pamiętają zimy, w którejby zamarznięcie Dźwiny przyszło tak późno.

Bokserzy WKS Gryf remisują z Sokołem poznańskim 8:8

Krzemińskiemu nie wychodzi nokaut

Sala Okręgowego Ośrodka WF w Toruniu w dniu 17 bm. znów była przepełniona. Drużyna Majchrzyckiego Sokoła poznańskiego z Pelą na czele ściągnęła na powyższy mecz około 2000 osób.

Zawody zaszczycili swą obecnością p. gen. Thommee i p. gen. Bortnowski. W ringu sędziował p. Lewicki z Torunia, na punkty p. Piotrowski z Grudziądza. Po ceremoniach przywitalnych rozpoczęto walki.

POLOWANIE NA ŻOŁĄDEK

W wadze muszej Gąsiorek (S) wygrał wysoko na punkty z Mikołajskim.

Poznańczyk przez cały czas walki poluje na żołądek, co jednak wobec dobrych uników Toruńczyka mu się nie udaje. W zwarciu Poznańczyk był lepszy od przeciwnika. Przez pierwsze 2 rundy Poznańczyk punktuje dobrze lewymi prostymi. Trzecia runda jest wyrównana. Werdykt sędziowski bez zastrzeżeń. 2:0 dla Sokoła.

JANOWCZYK REMISUJE Z GRABOWSKIM II

W wadze koguciej technicznie lepszy Janowczyk (S) przez 2 rundy zbiera punkty w zwarciu. Walka była prowadzona w żywym tempie. Tak jak wszyscy poznańczycy Janowczyk (S) kontrował dobrze lewym prostym, by po tym poprawić prawy sierpem. W 3 rundzie przechodzi Grabowski do ataku. 3:1 dla Sokoła.

NARESZCIE KRZEMIŃSKI ZNALAZŁ PRZECIWNIKA

Wejście na ring pary Krzemiński — Pela zostało powitane niebywałym entuzjazmem. Reprezentant Polski Krzemiński miał zdać egzamin swej dojrzałości reprezentowania barw Polski i trudne miał do rozwiązania zadania. Stanął przed nim technik pierwszej wody, znający styl mistrza, który walczył w myśl wskazówek trenera. Wbrew przekonaniu Krzemiński rozpoczął walkę prawym prostym, jednak już za chwilę w zapale walki zapomniał o prawej i lewą czyhał na żołądek, sam nie kryjąc się zupełnie. Walka była prowadzona w żywym tempie. Poznańczyk według wskazówek trenera trzymał się środka ringu i tu kilkakrotnie odgryzał się mistrzowi, otrzymując wzamian uznanie publiczności. Poznańczyk wyraźnie bał się przeciwnika, który parł do przodu nie bacząc na ciosy. W trzeciej rundzie Pela trafiony silnym ciosem w żołądek zgiął się w kolanach i poleżał kilka sekund na deskach. Walkę kończą obydwaj zmęczeni. Zwycięstwo Krzemińskiego przyjęte zostało entuzjazmem. Walka ta wykazała, że mimo braków technicznych, jak krycia i uników mistrz posiada niezawodny atut, cios i wytrzymałość, które to atuty powinny być jego legitymacją upoważniającą na reprezentowanie barw Polski w meczu z Niemcami. Stan 3:3.

Przed walką pozują:
Wezner, Lewicki i Majchrzycki

IGIELSKI (Gryf) ŁADNIE WYPUNKTOWAŁ GORĘCZNIAKA

Drugą walkę w wadze piórkowej wygrał w dobrym stylu Igielski (Gryf). Przez wszystkie trzy rundy doskonale punktuje sierpami. Trochę za szeroko walczy i za wielką lukę pozostawia przeciwnikowi. Od ostatniego meczu Igielski znacznie się poprawił. Stan 5:3 dla Gryfu.

POKRZYWDZONY GRABOWSKI I (Gryf)

W wadze lekkiej walka Grabowskiego II (Gryf) z Gielnikiem przez 2 rundy jest wyrównana. Trzecia runda należy w zupełności do Grabowskiego. Wygrana poznańczyka krzywdzi Grabowskiego. 5:5.

SMUTNY START JUBILATA

W wadze półśredniej Maciejewski (S) spotkał się z jubilatem Fabińskim, który stoczył 50-tą walkę. Pierwsza runda wykazała jakoby już przed meczem Fabiński uroczyście obchodził swój jubileusz. Dopiero w II rundzie rusza do ataku, lecz ciosy jego są mało celne. W ostatniej rundzie trafiony przypadkowym ciosem upadł nieszczęśliwie tyłem głowy na ring. Przerwaną walkę po krótkiej przerwie kontynuowano. Przyznane zwycięstwo Maciejewskiemu było raczej wynikiem nokautu technicznego, niż przewagi punktowej. Stan 7:5 dla Sokoła.

PIĘKNY POKAZ TECHNIKI MAJCHRZYCKIEGO

Drugą sensacją wieczoru był mecz kilkakrotnego reprezentanta Polski Majchrzyckiego w walce w wadze średniej z Weznerem. Majchrzycki w zwarciu i kontrach zbierał punkty. Nie kryjący się Wezner ułatwiał przeciwnikowi zadanie. Majchrzycki trafiał sierpami w odkrytą szczękę Weznera. Wynik remisowy krzywdzi Majchrzyckiego. Punktowo miał wygraną walkę. Pokazał on jak należy kontrować prostymi, jego uniki były też pierwszej klasy. 8:6 dla Sokoła.

LESZCZYŃSKI WRÓCIŁ NA RING

W wadze półciężkiej Leszczyński (Gryf) pokonał na punkty Rogowskiego. Obydwaj zawodnicy posiadają silny cios i polują tylko na k. o. Wynik 8:8.

Bohaterowie meczu Pela i Krzemiński

Zawodnicy Sokoła pod względem fizycznym znacznie ustępowali Gryfistom, natomiast przewyższali ich techniką i nie złą grą nóg.

Składajcie ofiary na pomoc zimową bezrobotnym!

J. LITRZYCOWA

NIEBEZPIECZNA GODZINA

17

Powieść nagrodzona na konkursie literackim

Streszczenie

W pałacu p. Lachowskich bawiono się wesoło. Liczni goście zjechali się z różnych stron. Był to właśnie ostatni wieczór. Z żalem żegnano stary dwór lachowickich. Wszyscy biesiadnicy w ostatnią noc zamknięci już w gościnnych pokojach nie znajdowali słów uznania dla całej rodziny Lachowskich.

Najwięcej pochwał zbierała pani Krystyna i jej mąż Karol. Zastanawiano się poważnie nad tym, skąd ludzie ci zdobywali się na tyle czaru, spokoju i słodyczy.

Jedyną ciemną plamą na rodzinie Lachowskich było tajemnicze samobójstwo, brata Karola.

Tej nocy, gdy wszyscy goście spali już głębokim snem, cała rodzina państwa Lachowskich wybrała się do parku na chwilę wytchnienia Rozmawiano o Leonie. Bracia nazwali go poprostu złodziejem i człowiekiem, o którym wogóle nie warto wspominać.

Gdy nagle, zaprzeczyła temu gorąco pani Krystyna.

— Nikt nie rozumiał Leona. Nikt tylko ja. Leon nie ukradł, lecz wziął te wasze bratnie pieniądze dla mnie.

— Krystyno! — odezwał się mąż, to nie do wiary.

— Słuchajcie... i od tej chwili Krystyna Lachowska zaczyna opowiadać jej tylko znane dzieje łączące Leona z nią. Była jego narzeczoną o czym wszyscy wiedzieli, była nawet jego kochanką. Wszyscy dążyli do rozerwania tego związku. Nawet brat Leona Karol — robił wszystko być nie dopuścić do małżeństwa.

Leon wpadł zupełnie przypadkowo w paskudną aferę w Wiedniu i to go pogrążyło w oczach niedoszłego teścia.

Narzeczeni musieli się rozejść. Minęło kilka lat. Leon zginął gdzieś zagranicą. W międzyczasie Karol począł starać się usilnie o rękę Krystyny i wkrótce poślubił ją.

Krystyna Lachowska mówiła dalej do swego męża:

Czułam, że moje życie związane jest z twoim mocnym, solidnym węzłem i to poczucie sprawiało mi głębokie zadowolenie. Kiedy myślałam o sobie, myślałam o tobie jednocześnie, tak czynny udział brałeś w mojem życiu. Może to właśnie decyduje o utrwaleniu szczęścia małżeńskiego, ów nieustanny, wnikliwy i serdeczny wzajemny wgląd w swoje najdrobniejsze sprawy i poczynania Ty wiedziałeś o mnie wszystko, a ja interesowałam się każdą niemal godziną twojego życia. Zajmowaliśmy się wspólnie wychowaniem Lulu i Jerzego, a potem, gdy urodziła się Ewunia, sądzę, że mieliśmy już naprawdę wszystko najlepsze i najpiękniejsze, co człowiek może posiadać na ziemi.

O Leonie mówiło się u nas bardzo rzadko. Nie wiedzieliśmy, co się z nim dzieje, ale nikt się o to bardzo nie troszczył. Wyjeżdżając, Leon zabrał ze sobą bardzo poważną kwotę pieniężną, która mogła mu posłużyć, jako fundament do założenia jakiegoś przedsiębiorstwa i rozpoczęcia nowego, solidnego życia. Ale nikt z nas nie wierzył, że tak się stało. Oboje z Jerzym byliście pewni, że Leon bardzo prędko stracił te pieniądze, że do niczego nie doszedł i, prawdopodobnie, w nędzy prowadzi awanturniczy tryb życia. Właściwie nie mieliście wcale pewności, czy on żyje jeszcze, ale i to nie zdawało się zbytnio was interesować. Przypominaliście sobie niekiedy jego różne niezwykłe wybryki i wystąpienia i ja, choć w rozmowach tych nigdy nie brałam udziału, zaczęłam stopniowo podzielać w duchu waszą opinję o nim. Tak byłam zresztą przyzwyczajona przejmować we wszystkich sprawach twoje zapatrywania, Karolu, że i w tym wypadku nie umiałam się usamodzielnić. Tak kompletnie bagatelizowaliście moją dawną z nim przyjaźń, że czasami rozmawialiście w mojej obecności o owej awanturze wiedeńskiej. Zresztą we mnie samej, z biegiem lat, zatarły się wspomnienia o tem wszystkiem, i jeśli czasem myślałam jeszcze o tych sprawach, to tylko, jako o czemś niewymownie przykrem i bolesnem, ale jakby nie dotyczącem mnie, a jakiejś trzeciej osoby, od której usłyszałam o tem wszystkiem.

Dni moje upływały w niezmąconem szczęściu i spokoju, wśród ludzi, których kochałam i zajęć, które mnie interesowały. Miałam także dużo rozrywek. Podróżowaliśmy dużo, miałam wiele nowych wrażeń. Powoli wspomnienia mojej szalonej burzliwej pierwszej miłości zacierały się we mnie zupełnie. Żyliśmy sobie wszyscy razem w miłości, spokoju i dobrobycie jakby w jakimś odrębnym, ściśle zamkniętym świecie, do którego nie dochodziły żadne zewnętrzne podmuchy burz i niepokoju. Byliśmy bardzo szczęśliwi.

Nagle, w 10 lat po naszym ślubie, zupełnie niespodzianie, nie uprzedzając o tem nikogo, Leon powrócił do kraju. Pamiętam dobrze ów wieczór letni, kiedy przyjechałeś z Warszawy, Karolu, z wyrazem wzburzenia na twarzy. Byłeś zmieszany, jakby czemś zbity z tropu. Zapytałam cię, czy masz jakieś zmartwienie.

— Właściwie — odpowiedziałeś mi — nie wiem, czy się tem martwić, czy cieszyć. Leon wrócił do Warszawy!

Wywołało to wielką sensację. Uczułam, że, słysząc tę wiadomość, blednę gwałtownie. Pierwszem uczuciem, jakiego doznałam, na myśl, że jest już blisko, że go znów zobaczę, było uczucie szalonego strachu. Ogarnął mnie niepokój, okropny, bolesny niepokój; nie umiałam sobie zupełnie wyobrazić tego naszego spotkania. Gdybym mogła o tem decydować w tej chwili, wolałabym już go nigdy nie zobaczyć...

Lulu ucieszyła się niezmiernie na wieść o poznaniu tego szwagra, o którym nikt w rodzinie nie mówił jasno i wyraźnie, a dokoła postaci którego krążyły tajemnicze legendy. Jerzego ta wiadomość poruszyła także.

— Jakiż on jest? — dopytywał z ciekawością... — Jak wygląda? Czy bardzo się zmienił?

— Nie — rzekł Karol. — Zdaje mi się, że niebardzo się zmienił. Jest zupełnie inny od nas wszystkich! — dodał w zamyśleniu.

— No, ale chyba spoważniał trochę? — pytał Jerzy. — Tyle lat! Czy zostanie już w kraju na stałe? Cóż on będzie tu robił?

— Tak, chce tu pozostać. Przywiózł ze sobą, zdaje się, dość poważny kapitalik. Robi wrażenie zamożnego człowieka. Zamierza założyć w Warszawie jakąś fabrykę, nie wiem dokładnie; on sam nie jest zresztą jeszcze zupełnie zorientowany. Przyjechał dopiero przed kilkoma dniami.

— Czy mówił ci, gdzie przebywał przez ten cały czas? — zapytałam, siląc się na spokój.

— Oh, różnie! Zdaje się, że potrosze we wszystkich częściach świata! Ostatnio, przez kilka lat mieszkał stale w Ameryce. Prowadził duże przedsiębiorstwo wyrobów gumowych w Chicago i właśnie chce coś podobnego założyć teraz w Warszawie!

— To doskonały interes! — rzekł Jerzy. — Więc jednak Leon wykierował się na człowieka!

Ach, Jerzy gdybyś wiedział, jaką miałam ochotę uderzyć cię w tej chwili! Jakiem prawem mówiłeś w ten sposób o twoim nieszczęśliwym bracie, który od wczesnej młodości musiał sam jeden przebijać się przez życie z sercem, rozdartem zwątpieniem i rozpaczą, ty, otoczony od dzieciństwa miłością i czułą opieką, ty, dla którego przyszłość była zgóry przygotowana, którego każdy krok był zawsze troskliwie strzeżony! Nie mogłam się jednak odezwać, a Karol nie dostrzegł nic niestosownego w twojem powiedzeniu.

— Tak — odpowiedział — mam wrażenie! Zresztą u Leona nie można być nigdy niczego zupełnie pewnym!

— Ach, i teraz jeszcze?

— Nie wiem! Rozmawiałem z nim bardzo krótko. Jego niespodziewana wizyta zrobiła na mnie duże wrażenie. Nie widziałem go 13 lat! Przecież to nasz brat!

— Muszę się przyznać, że nie żywię do niego wiele sentymentu! — powiedział Jerzy 13 lat! No, właśnie! Nie widziałem go przez 13 lat! A mam wszystkiego 23! Nie miałem więc czasu tak bardzo go pokochać i niewiele o nim wiem, oprócz tego, że spowodował śmierć naszego ojca!

— Karolu, — rzekłam — skoro Leon wrócił, i chce rozpocząć tu z nami nowe życie, sądzę, że nie pozwolisz mu tego utrudniać. Sądzę, że powinniśmy wszyscy zapomnieć o przeszłości i dopomóc mu w budowaniu sobie nowego życia.

— Ależ naturalnie, moje dziecko — odpowiedział Karol. — Ja sam pełen jestem w stosunku do niego najlepszej woli i gotów w każdej chwili służyć mu radą i pomocą. Słuchaj, Jerzy, Krysia ma rację; musimy zapomnieć o przeszłości! Ty zresztą najmniej z nas wszystkich masz prawo sądzić twojego brata! Jesteś na to za młody i za mało znasz życie. Musimy pamiętać o tem, że Leon, bez względu na to z czyjej to się stało winy, tułał się samotnie po świecie, podczas gdy my żyliśmy tu razem w szczęściu i spokoju!

— Kiedyż Leon przyjedzie do nas? — zapytałam.

— Zapowiedział swoją wizytę na jutro, na kolację!

Nie mogłam zasnąć przez całą noc. Ten nagły powrót Leona wytrącił mnie zupełnie z równowagi. Nie byłam przygotowana na to spotkanie. Wszystkie dawne wspomnienia, pogrzebane już z biegiem mijających lat, ożyły nagle i rzuciły się na mnie, chwytając w swe szpony, jak drapieżne zwierzęta. Jaki jest teraz Leon? Czy już o mnie zapomniał?

(Dalszy ciąg nastąpi).

Byle reklamować się!

Dwaj fabrykanci flaszek urządzili publiczną próbę wytrzymałości ich szkła i w tym celu obijali się swymi fabrykatami po głowie

Wokoło holenderskiej pary

Krynica, w styczniu.

Krynica przeżywa tego roku swój wielki sezon. Niespodziewanie. Dzięki zdemaskowaniu incognita swoich wysoko postawionych gości. Wypadek chyba zdarzył, że spojrzała na nią zagranica, tak dotąd niełaskawa na wschodnią połać Europy, kiedy idzie o szlaki turystyczne, kurację, wypoczynek, sport i inne przyjemności wyjazdowe. To obowiązuje. Dzięki holenderskiej parze królewskiej weszliśmy na szerokie tory, z których nam zejść nie wolno. Przyjazd ten jest rozbiciem wszelkich uprzedzeń i wrogiej nam propagandy. W sposób bezbolesny dla naszego skarbu i kas uzdrowiskowych, które dość skąpo honorują wszelką reklamę w prasie, Krynica zdobyła sobie rumor i rozgłos nietylko w naszym kraju, ale co więcej, w całym kulturalnym świecie.

Jaka stąd dla nas nauka i wniosek?

Zagranica wymaga. Psują ją zimą Szwajcarja, Bawaria i Austria. Wszędzie wyrafinowany komfort. Komunikacja. Hotelarstwo. Ułatwienia. Informacja. Usłużność. Punktualność. Grzeczność. Gościnność. Gdzie nam jeszcze do tego? Krajobraz i przyroda, warunki lecznicze i sportowe w Polsce idealne, ale reszta jeszcze chroma. Musimy przyspieszyć proces unowocześnienia tego wszystkiego, co czyni pobyt w Polsce miłym, korzystnym i pożądanym. Po wizycie holenderskiej muszą się wziąć do tego czynniki państwowe jak i społeczno-prywatne, nie odkładając, gdyż może być za późno. Najłatwiej zniechęcić, a trudno naprawić.

Trafiam do Krynicy w warunkach idealnych. Stuprocentowa zima: śnieg, mróz i słońce. Czy potrzeba więcej. Jednocześnie sensacja, jakich jeszcze nasze góry nie widziały: pobyt następczyni tronu holenderskiego i jej małżonka, w najszczęśliwszym okresie ich życia — miodowego miesiąca. Tłoku na ulicach, w pijalniach i łazienkach nie ma. Znać kryzys. Może to i wina samego uzdrowiska — wszystko za drogo. Dotyczy to zarówno zabiegów leczniczych, jak i utrzymania. Wina tu może u góry i w dole. Wogóle państwowe stacje klimatyczne nie dostosowały się dotąd do możliwości życia obecnego. Należałoby obniżyć ceny i w ten sposób udostępnić korzystanie z uzdrowisk jaknajszerszym warstwom naszego społeczeństwa. Wskutek takiego stanu rzeczy frekwencja obejmuje w dużym odsetku mniejszości narodowe, którym zawsze łatwiej o gotówkę. I dlatego narzekamy na zażydzenie takich ośrodków jak Krynica, Truskawiec i Ciechocinek.

Krynica ma pyszne wycieczki w okolicę. Tam dopiero ujawnia się w całej okazałości jej krasa, rozkosz dla oka, bajka natury i pejzażu. Wiozą nas sanki, przy pogłosie dzwonków i parskaniu dymiących parą krynickich rumaków, batożonych nielitościwie przez ubranych niedbale woźniców. Nie wywiera to na nas i obcych dobrego wrażenia. Miałoby tu wdzięczne zadanie Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt. Należałoby przy tym ubrać i furmana w jakiś regionalny przyodziewek. Niech mu posłuży za przykład zakopiański góral. Nie trzymają się oni i taksy. Niech tylko słońce zaświeci raźniej, umieją oni żądać specjalnej nadwyżki za pogodę.

Na wyróżnienie w Krynicy zasługują żebracy i cyganie. Natrętne to i namolne. Obdarte i owrzodziałe. Nie dodają oni estetyki całości. Niepotrzebnie denerwują gości, którzyby raczej woleli się opodatkować na tę nędzę przy ściąganiu opłat za pobyt. Co robią stróże bezpieczeństwa? Należałoby też przeszkolić służbę w łazienkach w dziedzinie grzeczności i podchodzenia do klienteli jako swoich dobrodziejów, którzy dają im żyć i zarobkować. Krzyw[illegible] też i pewne utrudnienia i restrykcje w dziedzinie łaziebnictwa. Potrzeba też Krynicy więcej popiołu i piasku na zasypywanie oślizgłych chodników i schodów podczas śniegu i mrozu, gdyż zbyt częstymi są wypadki, kończące się potłuczeniem różnych części ludzkiego jestestwa.

Nie można minąć ulicznych fotografów. Nie dają przejść spokojnie. Kilkanaście nieraz firm konkurencyjnych. Pomysłowość duża: ubrano w baranice kilku chłopaków, udających białych niedźwiedzi, baraszkujących z publicznością niczem w jakim cyrku i statystujących przy zdjęciach na migawkę. Nie dali oni spokoju gościom holenderskim, napadając ich gromadą przy wejściu do miejsca zamieszkania w kiepurowej Patrii. Wywołało to nawet z ich strony skargę do dyrekcji, która w końcu zarządziła odwrót tej szarańczy.

„High life" krynicki zbiera się przeważnie w Patrii. Zbiera ona śmietankę towarzyską. Wnętrze głównej sali i korytarze wyłożone polskim marmurem i alabastrem. Tu żywie muzyka i taniec, za drogie pieniądze. Tutaj też osiedli nasi goście holenderscy. Dobrze im w Polsce i nie źle w Patrii, a z nimi też świetnie czuje się i cała Krynica.

X. W. Kneblewski.

Na srebrnym ekranie

Nasz tygodniowy scenariusz

„Hotel Savoy 217"

Hotel Savoy w Moskwie, Wielkanoc 1911 roku.

Anastazja Daszenko nosi się z zamiarem porzucenia zarówno męża, jak i kochanka. Omawia w swym pokoju w hotelu Savoy szczegóły swego rozwodu z adwokatem Szapkinem. Piękna Anastazja chce ponownie wyjść za mąż, ale tym razem z miłości. Za kogo?... Stukają... Wchodzi Andrzej, kelner. Oczy Anastazji spoczywają na nim chciwie...

Andrzej zaleca się do ślicznej pokojówki Darii. Gospodyni Anna, jest o nią zazdrosna bowiem upatrzyła sobie Andrzeja na męża i chce ją wydalić. Andrzej zapobiega temu i pragnąc pocieszyć Darię, zaprasza ją na zabawę. **Dziewczyna jest tak biedna, że nie ma sukni i Andrzej obiecuje jej, że się o suknię dla niej wystara. Wezwany do pokoju Anastazji, prosi ją o jedną z jej sukien i otrzymuje ją Andrzej i Daria idą na zabawę. Po powrocie dowiadują się, że Anna oskarżyła Darię o kradzież 40 rubli, za które ta ostatnia kupiła sobie jakoby suknię. Anastazja może łatwo wyświetlić tę sprawę, ale nie chce.**

Boi się męża i kochanka swego, Szuwałowa, który wrócił do hotelu i zajął sąsiedni pokój. Prosi Andrzeja, aby pozostał u niej. Andrzej odmawia, następuje gwałtowna scena, której mimowolnym świadkiem jest Anna. **Nagle pada strzał, Anastazja ginie.** Podejrzenie pada na Andrzeja i Szuwałowa. Obaj jednak dowodzą swej niewinności i

Scena z filmu „Hotel Savoy 217". W roli głównej Hans Albers i Brygida Horney

zostają uwolnieni. Andrzej i Daria opuszczają hotel Savoy i pracują razem w teatrzyku. Tu znajduje ich Anna i jeszcze raz proponuje Andrzejowi małżeństwo. Odrzucona, oskarża go w policji i opowiada o scenie między nim i zmarłą Anastazją. Andrzej i Daria zostają aresztowani. **Andrzejowi udaje się zbiec.** Jedynym jego celem teraz będzie odnalezienie mordercy Anastazji. Daria udaje się do Anny i obiecuje jej, że usunie się z życia Andrzeja, jeżeli Anna cofnie swe zeznania w policji. Anna zgadza się na to. W międzyczasie Andrzej odnajduje Szuwałowa i męża Anastazji, Daszenkę, w domu noclegowym i udaje mu się nareszcie wykryć zabójcę Anastazji. Daria dotrzymuje obietnicy i właśnie opuszcza Moskwę, gdy na dworcu odnajduje ją Andrzej. Razem rozpoczynają nowe życie.

Scena z filmu: „HOTEL SAVOY 217" w roli głównej: Hans Albers i Brygida Horney

Polska placówka prasowo-filmowa w Hollywood

Pod nazwą **„Polish Motion Pictures-Hollywood Press"** powstała w Hollywood polska placówka filmowo-prasowa. Zadaniem nowej placówki jest propagowanie nagrywania filmów o podłożu polskim oraz dostarczanie informacji prasowych o przemyśle filmowym w Hollywood. Towarzystwo posiada cztery wydziały: 1) propagandowy, 2) prasowy, 3) informacyjno-filmowy, 4) wydział scenariuszy.

Polish Motion Pict. Hollywood Press dążyć będzie do zainteresowania tematami polskimi miarodajnych czynników filmowych w Hollywood, czy to przez dostarczanie odpowiednich dzieł literatury polskiej lub o literaturze polskiej czy też przez osobiste wpływy na poszczególnych producentów. **Zadaniem wydziału scenariuszy będzie pośredniczyć w sprzedaży scenariuszy naszych pisarzy.**

Kierownikiem wydz. Filmowego nowej placówki jest **Bolesław Olechnowicz**, kierownikiem wydz. Prasowego **Bogusław kostworowski. ADRES TOWARZYSTWA: 6061 HOLLYWOOD BLOOD, HOLLYWOOD, CALIFORNIA.**

Autor „Bengali" i „Frankensteina"

John Balderston napisał scenariusz dla filmu wytw. „United Artists" pt. „W miłości i na wojnie", w którym ukaże się Merle Oberon i Brianaherne.

Ciekawostki ze świata filmu

FILM RELIGIJNY

Wytwórnia „Nasfeter-film" realizuje obecnie wielki film religijny, który ma za tło Ostrą Bramę i niewątpliwie wzruszy tłumy czcicieli Najświętszej Marii Panny, uwydatniając te głębokie uczucia hołdu i miłości, które żyją w sercach Polaków. Reżyseruje film Jan Nowina-Przybylski przy udziale najwybitniejszych artystów sceny i ekranu z Ćwiklińską, Bogdą, Brodiszem, Junosza-Stępowskim na czele. Zdjęcia — w Warszawie i w Wilnie. Film wzbudził ogromne zainteresowanie.

ZŁOTY MEDAL LIGI NARODÓW DLA WYTWÓRNI „UNITED ARTISTS" ZA „MAŁEGO LORDA FAUNTLEROYA"

Komitet do Spraw Finansowych Ligi Narodów w Genewie przyznał dla wytw. „United Artists" wielki złoty medal za film „Mały Lord Fauntleroya". Najwyższa ta nagroda przyznana została bez jednego sprzeciwu przez przedstawicieli 52 państw, zgrupowanych w C. I. D. A. L. C.'u (Comiti International pour la Diffusion Artistique et Litteraire par la Cinematographe). Należy zaznaczyć, że w bież. roku również złoty medal otrzymała wytw. „United Artists" za „Dzisiejsze Czasy" Chaplina i w ub. roku za „Nasz chleb powszedni" Kinga Vidora.

ORYGINALNY MEKSYKAŃSKI ZESPÓŁ W FILMIE „WESOŁY BANDYTA"

Rouben Mamoulian, twórca „Dr. Jekylla et Mr. Hyde'a" ukończył swój najnowszy film dla wytw. „United Artists" pt. „The gay despera Leo Carillo i Ida Lupino" bierze udział oryginalny zespół aktorów meksykańskich.

„Wesoły bandyta" (tyt. tymczasowy) to niezwykle wesoła historia o słynnym śpiewaku, porwanym przez meksykańskich bandytów, obfitująca w tysiące przezabawnych pedypetyj.

Jest to drugi film produkcji Mary Pickford i Jesse L. Lasky.

NAJLEPSZE FILMY AMERYKAŃSKIE UBIEGŁEGO ROKU

Amerykański National Boord of Review kwalifikuje do najlepszych 10 filmów amerykańskich ub. r. obrazy następujące: „Mr. Deeds goes to town"; „Pasteur"; „Dzisiejsze czasy" (Chaplin); „Fury"; „Winterset"; „The Derch takes the count" „Ceiling Zero"; „Romeo i Julia"; „The prisoner of shark Island" i „The green postures".

Film z Sonią Henie

Na ekranach ukazał się już pierwszy film z dotychczasową mistrzynią świata w jeździe figurowej na lodzie **Sonią Henią** w roli głównej. **Premiera „One in a million"** stała się olbrzymim sukcesem nowej gwiazdy filmowej, której znawcy wróżą piękną karierę artystyczną.

Filmowcy niemieccy w Warszawie

Warszawa (PAT). Do Warszawy przybyła grupa filmowców niemieckich, mających wziąć udział w wykonaniu pierwszego polskiego filmu w dwóch wersjach (Polski i niemiecki) p. t. **„Dyplomatyczna żona"**. Przybyła m. i. śpiewaczka **Jadwiga Kenda**. Za parę dni przybyć mają reżyser niemiecki Karl Boeze i znany aktor niemiecki Georg Alexander. Reżyserem polskiej wersji filmu jest Mieczysław Krawicz.

Kto to?

Rozwiązanie: **Marlena Dietrich.**

Marlena Dietrich

Szczęśliwymi wybrańcami w losowaniu zostali:

NAGRODA I

Łysakowska G. — Gdańsk-Wrzeszcz — Zobelweg 2 otrzymuje: **„HISTORIĘ POMORZA W ZARYSIE"** — dr. Czesława Frankiewicza.

NAGRODA II

Drwężanka Irma — Gdynia, ul. Korzeniowskiego 31 otrzymuje: **„POD ZNAKIEM CENTAURA"** — Pierre Benoit'a.

NAGRODA III

Bogoczówna Irena — Toruń, Bydgoska 52 otrzymuje: **„KRÓL PRZYSTANI"** — Horacego van Offel'a.

Nagrody zostały wysłane pocztą na okaziciela. Jednocześnie zwracamy się do wszystkich p. t. Czytelników zainteresowanych działem filmowym, o nadesłanie odpowiedzi na pytanie:

JAKI FILM POLSKI WIDZIANY TEGO ROKU UWAŻAM ZA NAJPIĘKNIEJSZY, NAJDOSKONALSZY I ZADAWALAJĄCY WYMAGANIA DZISIEJSZEGO WIDZA.

Odpowiedź należy umotywować, podkreślając dostrzeżone w nim zalety. Najlepiej zredagowane odpowiedzi będą drukowane na łamach naszej stronicy, służąc jednocześnie jako bogaty materiał obserwacyjny i doświadczalny dla polskich wytwórni filmowych.

Listy należy adresować: **Toruń**, „Dzień Pomorza", ul. Bydgoska Nr. 56. Na ręce **kier.** Działu Filmowego.

Z Warszawy do Palestyny w 2 dniach zamiast 13-tu

Rozwój polskiej komunikacji lotniczej w roku 1936

Rok ubiegły był **ósmym rokiem działalności Tow. Polskie Linie Lotnicze „Lot“ i piętnastym rokiem istnienia polskiej komunikacji powietrznej.**

Z najważniejszych wydarzeń roku ubiegłego zanotować należy następujące:

Otwarcie komunikacji powietrznej **na szlaku Saloniki—Ateny w październiku.**

Z okazji otwarcia tego połączenia zarząd miasta Salonik nadał jednej z głównych ulic miano **„ulicy Polskiej“.**

Drugim bardzo poważnym sukcesem roku ubiegłego były **loty próbne** między Polską a Palestyną. Stwierdziły one możliwość zorganizowania regularnej komunikacji na tym szlaku, co ma nastąpić z wiosną roku bieżącego. Połączenie to jest niesłychanie ważne z punktu widzenia handlowego, gdyż liczba wychodźców z Polski przekracza obecnie w Palestynie cyfrę 200.000 i między oboma krajami istnieje bardzo ważna wymiana korespondencji (w ciągu roku po 3 miliony listów w każdym kierunku). Projektowane połączenie lotnicze pozwoli na przewóz **w ciągu 2-ch dni,** podczas gdy **najszybsze koleje i okręty potrzebują na przewóz 10—13 dni.** Trasa linii biec będzie **z Warszawy** przez **Lwów, Czerniowce, Bukareszt, Sofia, Saloniki, Ateny, wyspę Rodos do Lydda** (port lotniczy Jerozolimy i Tel Avivu) i wyniesie około **3.200 km.**

Z dalszych posunięć pozytywnych roku ubiegłego było wprowadzenie na wszystkie polskie międzynarodowe linie lotnicze **samolotów nowoczesnych, o szybkości handlowej powyżej 250 km na godzinę.**

W roku 1936 polskie samoloty komunikacyjne wykonały **około 7.350 lotów** i przewiozły poza pocztą i towarami około **33.000 pasażerów.** Ogólna droga, jaką w roku ubiegłym przebyły polskie samoloty komunikacyjne, przekroczyła **1.600.000 kilometrów.**

Angielskie trudności rekrutacyjne

Angielski gabinet ministrów na najbliższym posiedzeniu rozpatrywać będzie raport ministra wojny Duff Coopera, przedstawiający żądania, zmierzające do usunięcia trudności rekrutacyjnych w Anglii. Jak donosi sprawozdawca wojskowy „Morning Post“, istnieje projekt podwyższenia żołdu, zapewnienia utrzymania pracy po ukończeniu służby wojskowej, budowa odpowiednich krytych do ćwiczeń wojskowych w okręgu wojskowym Londynu.

Europa w sieci linii lotniczych

Powietrzne szlaki do wszystkich stolic

W Berlinie obradowała międzynarodowa konferencja do sprawy **rozkładu jazdy linii lotniczych.** Rozkład jazdy na lato 1937 r. przewiduje **stałą komunikację Monachium—Berlin—Sztokholm,** komunikacja **Berlin—Moskwa** będzie utrzymana, a nowa trasa komunikacji lotniczej będzie ustanowiona **z Berlina przez Królewiec do państw bałtyckich i Helsingforsu.**

Na linii **Oslo—Göteborg—Kopenhaga—Hamburg—Londyn** droga trwać będzie 8½ **godziny z przesiadaniami.** Otwarta będzie nowa linia komunikacji lotniczej **Monachium—Frankfurt—Londyn,** a na linii Berlin—Paryż uruchomiona będzie druga para samolotów z przelotem przez Frankfurt. Rozszerzony będzie **system lotów niedzielnych** na liniach **pomiędzy Sztokholmem, Malmö, Oslo, Moskwą, Warszawą, Gliwicami, Wiedniem, Rzymem, Szwajcarią, Hamburgiem, Frankfurtem i Brukselą, Kopenhagą, Amsterdamem i Mediolanem.**

Stan zbrojeń

Kolejny numer kwartalnika „Vierteljahrshefte zur Konjunkturforschung“ (Hamburg) przynosi ciekawe dane o rozmiarach zbrojeń poszczególnych państw i wpływie ich na życie gospodarcze. Ciekawą jest rzeczą, że pismo nie podaje danych o... zbrojeniach niemieckich.

Wydatki zbrojeniowe świata wyniosły w roku 1913 okrągło 10 miliardów RM. w latach 1928/29 wzrosły do 15—16 mild. RM. i w roku 1936 do 30—35 mild. RM. W roku 1913 i w latach 1925—1929 światowe wydatki zbrojeniowe wynosiły około 4% wartości produkcji światowej. W roku 1936 stosunek ten wyraził się conajmniej liczbą 11%. Tempo wzrostu wydatków zbrojeniowych stało się szczególnie intensywne w ostatnich 4 latach. W stosunku do r. 1928 wydatki zbrojeniowe Francji wzrosły o 56%, W. Brytanii — o 39%, Stanów Zjednoczonych — o 38%, Japonii — o przeszło 100%, a wzrost wydatków zbrojeniowych Sowietów — według tychże danych niemieckich — miał się wyrazić jak 16:1.

Udział wydatków zbrojeniowych w dochodzie społecznym w stosunku do 1928 r. wzrósł przeciętnie dwukrotnie lub trzykrotnie. Na czele kroczy Rosja Sowiecka, która w roku 1935 wydała na zbrojenia 12,5% swego dochodu społecznego w porównaniu z 2% w roku 1928. Najmniejszy odsetek wydatków zbrojeniowych w stosunku do dochodu społecznego wykazują Stany Zjednoczone: 1,5% w 1936 r. wobec 1% w 1928 roku.

Gdy z sum globalnych, wydawanych na cele obrony narodowej, wyłączy się wydatki personalne, na wydatki rzeczowe pozostaje około 50—60%; w ten sposób w roku 1936 z globalnej sumy wydatków zbrojeniowych 30—35 miliardów RM. około 15—20 mild. RM przypada na wydatki rzeczowe. Jak ustaliła konferencja rozbrojeniowa, z pośród wydatków rzeczowych około ⅔ przypada na materiał wojenny i budowle, a więc należy do dziedziny produkcji przemysłowej. Do tego zaliczyć można koszty transportu na potrzeby wojskowe (materiały pędne) i mniej więcej połowę kosztów utrzymania.

Wielka Brytania planuje podwyższenie wydatków rzeczowych do 70% całości w r. 1937/38. Tym samym zbrojenia wyniosą tam 15—20% całej produkcji przemysłowej netto. W Japonii ten sam odsetek wyraża się już podobno liczbą 30%.

Intensywne zbrojenia przyczyniły się do wyzyskania leżących dotąd odłogiem możliwości przemysłowych. Możliwości te są już jednak na wyczerpaniu, wobec czego należy się liczyć z przedłużeniem czasu pracy, rozszerzaniem starych przedsiębiorstw i budową nowych.

Tabela wygranych z dnia 16 i 18 stycznia

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana Zł 25.000 padła na nr. 59991

Zł 10.000 na n-ry: 11099 183198

Zł 5.000 na nr.: 159543

Zł 2.000 na n-ry: 24145 3277 43427 53250 71747 75372 77031 83851 106934 111038 162269 165367 171824 189830

Zł 1.000 na n-ry: 617 10752 12516 21779 26129 29026 30262 31485 33393 37894 46989 53894 58519 58709 64132 69492 74608 79992 82787 91035 100289 102804 111424 117945 127936 130821 134904 137834 144839 157967 163157 163632 1640209 166316 170823 19412.

Wygrane po 200 zł.

46 62 418 28 762 824 1020 364 430 545 964 2301 456 784 853 926 75 3125 582 927 4014 84 134 71 367 534 636 739 827 5109 59 6687 7204 28 48 538 81 612 8043 406 73 837 9093 248 540

1024 49 531 91 613 56 86 751 64 11851 12026 273 314 08 13280 488 539 14063 298 541 95 629 99 708 903 76 15302 555 650 16184 338 449 74 17059 92 106 795 848 950 18220 368 516 688 846 987 19149 719 808 973

20042 184 262 356 417 50 546 623 788 890 21534 690 864 22008 23667 938 24238 9 25300 719 816 26092 390 567 914 27040 165 351 682 773 985 28131 275 409 25 635 29531 995

30283 401 610 933 72 31023 9 86 483 32192 306 45 83 641 993 33238 478 98 625 819 66 943 34097 274 605 35153 84 563 729 36136 549 743 951 37291 741 38027 636 39106 235 422 81 712 953 85

40247 53 504 41197 220 560 676 724 34 861 42347 683 739 43212 390 497 694 44465 76 562 633 45059 108 70 46195 277 626 833 56 925 47321 477 975 48232 605 99 49041 57 496 518 38 98 730 873

50522 31 897 51259 370 453 77 827 52250 53119 403 975 87 54117 87 566 848 972 55265 403 672 871 989 56450 526 785 57169 80 236 95 343 745 58794 8 59095 289 94 772

60068 189 429 61562 638 799 62201 515 63050 4 153 352 448 613 920 4 64067 151 216 333 462 65415 648 981 66475 588 67134 223 358 428 785 859 912 24 68016 99 181 521 670 870 69012 19 39 222 341 497 504 661 950

70299 878 927 71085 270 326 465 529 660 825 70 914 72093 332 461 71 792 909 73203 31 590 668 745 825 76 74094 105 292 334 434 695 800 910 50 75106 375 87 489 707 926 55 76229 30 49 377 750 870 942 77124 301 60 442 77 78 811 78043 336 631 799 801 933 79342 499 929

80007 16 177 382 572 779 885 81179 223 679 724 846 919 82187 235 94 6 492 682 933 63 83095 445 84050 78 212 358 539 48 978 85233 448 569 895 86005 8 404 576 679 729 952 87234 790 88308 922 38 89056 264 761 86

90017 235 46 61 85 663 97 847 91015 436 598 621 950 92251 89 312 416 576 7 611 93128 288 958 67 94065 711 95123 435 72 578 726 844 96504 64 916 17 97006 117 237 499 508 98178 617 99033 367 75 785

100036 525 93 671 712 989 101122 527 602 102255 484 573 769 103229 343 551 743 76 893 104158 74 374 682 90 796 105268 700 934 92 106080 110 578 647 892 107020 41 387 108054 537 109186 308

110204 64 637 722 967 111505 738 112254 356 465 522 636 894 949 85 113316 18 61 459 528 600 760

114068 245 368 750 59 921 29 115119 81 245 525 660 116112 390 514 66 625 912 95 117127 229 39 482 653 767 871 907 118210 653 119110 220 425 523 686 730

120352 91 504 891 121202 336 429 516 122221 123072 334 444 580 691 62 841 124425 627 63 125177 580 986 126051 533 751 908 127132 218 408 802 128155 303 456 82 681 129306 715 966

130057 669 131144 421 777 132255 908 133091 540 654 803 134037 570 832 135011 674 869 96 136233 34 70 545 137454 589 705 940 138246 535 762 856 974 139905

140733 141254 405 619 142043 561 801 143008 266 83 465 582 704 144685 784 938 145040 164 296 542 813 146089 195 400 722 957 147012 547 896 148077 733 90 848 77 149781 803

150030 54 66 207 992 151428 38 751 849 152409 616 942 153047 424 32 525 600 708 951 154006 288 424 711 895 155036 601 156718 157032 100 8 25 60 276 158601 751 159024 324 603 865

160083 182 402 550 997 161031 193 419 65 749 882 162297 852 948 163048 210 615 164288 323 98 756 847 967 165365 616 939 166028 197 525 752 167094 161 636 168013 38 363 844 169035 169 547 663 759 888

170000 283 374 682 742 171390 172250 331 756 808 953 173305 418 31 776 953 58 174351 77 175010 22 41 78 489 663 972 176026 347 445 556 78 654 712 177381 510 613 33 703 876 178283 792 904 179439 992

180329 675 77 181000 195 539 908 182195 246 330 595 633 804 900 183056 554 184082 596 756 185150 325 444 703 31 186022 206 80 511 754 809 45 98 187022 238 787 814 188510 40 189061 81 588 880

190269 465 505 697 191295 453 505 44 720 976 192017 18 498 623 769 858 65 193333 83 493 607 735 194323 499 537

17 stycznia

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

10.000 Zł na nry: 28785 50099

5.000 Zł na nry: 37314 49786 55886 57241 98711 152619 159613

2.000 Zł na nry: 3545 5623 25811 33134 39736 44046 45392 46878 50759 53026 55335 64836 74008 74192 105975 106084 110716 112250 146395 150156 150173 151831 152734 164668 171150 190373 194944

1.000 Zł na nry: 25406 28327 32551 35669 38715 44354 48033 48960 72779 77182 83671 97598 103916 111282 115159 115764 125823 128351 146899 148855 149244 153706 159288 168172 170450 177554 181760 191663

Wygrane po 200 zł.

40 457 66 578 802 45 69 900 1014 519 653 813 69 933 37 2013 33 111 65 225 488 501 623 29 824 948 3005 223 361 549 56 637 703 893 4033 108 11 92 208 19 86 326 28 405 39 644 751 90 900 5219 71 302 423 37 627 748 863 930 35 81 6009 67 160 438 504 629 65 754 933 7037 38 77 107 78 217 38 443 62 72 551 911 40 77 8095 108 24 85 316 59 627 39 53 79 753 820 45 984 9521 59 834 41 922

10026 40 72 181 84 319 28 55 782 819 969 99 11033 312 405 11 19 671 793 849 12011 44 118 45 260 93 593 974 13052 77 156 228 95 323 75 537 743 802 80 929 62 14074 110 202 39 59 331 58 410 49 601 91 97 766 943 88 96 15157 296 387 504 628 71 730 975 16062 202 54 64 317

33 509 22 85 613 86 843 70 17047 93 119 470 899 926 18040 85 110 47 78 287 447 576 778 94 844 99 904 19340 404 921 40 737 61 837 43 938

20100 375 578 804 36 85 21207 573 710 62 821 59 22122 284 407 732 91 873 949 23145 273 84 90 527 38 41 60 780 24083 282 311 414 82 602 32 25167 327 462 764 69 820 26077 166 444 69 501 29 642 63 86 713 27012 75 184 296 448 74 721 29 968 98 28022 362 78 515 607 26 863 900 29022 226 28 79 89 485 781 802 58 948

30052 281 99 307 34 74 472 683 718 70 723 51 900 19 80 32025 37 453 73 500 50 860 968 33044 94 106 15 92 213 37 50 82 380 81 408 557 34200 49 439 532 95 98 699 848 95 948 35002 7 325 80 415 81 790 993 36238 647 813 49 98 99 37004 29 195 96 251 316 81 554 62 855 21 38064 74 144 219 38 325 77 443 704 95 835 39062 104 10 419 551 699 803 32

40007 128 228 524 67 992 41131 145 57 85 573 604 723 849 932 42095 240 373 511 699 763 66 825 79 900 15 57 43129 323 428 742 825 901 72 80 86 44040 97 336 58 405 587 98 61 69 798 825 941 45348 407 79 557 678 86 92 813 20 93 46093 161 96 258 379 432 63 89 558 864 82 47122 95 305 66 87 453 97 656 712 13 858 48151 222 358 523 33 611 909 49091 319 586 765 80 906

50046 196 215 85 319 431 579 609 835 969 51030 36 86 189 284 355 894 52103 12 72 80 386 405 717 952 53068 137 238 309 69 91 415 626 38 79 788 907 54038 104 41 509 78 88 614 88 773 984 55008 29 50 175 263

84 587 667 71 711 79 821 936 54014 274 91 430 33 46 707 57039 42 54 163 384 582 820 973 58065 121 302 486 99 831 945 59161 75 297 488 505 54 84 697 826

60084 323 523 33 643 789 954 93 61096 106 270 339 626 706 24 38 858 62021 217 338 403 26 577 670 822 90 948 63230 422 695 746 882 64075 474 591 642 59 729 896 967 65134 45 512 623 77 66167 313 430 64 514 35 64 646 723 38 842 67348 66 404 31 68052 327 484 514 28 86 759 895 69093 121 39 86 98 319 500 25 93 717 20 39 58 909 18

70118 38 57 318 28 66 72 438 704 924 90 97 71078 340 402 33 514 39 625 30 62 882 92 72019 206 91 665 842 63 73052 199 613 905 74007 53 45 254 365 507 602 18 831 982 75025 117 204 413 18 85 555 664 743 871 905 21

76049 796 831 996 77040 141 691 767 882 947 70 78054 118 96 403 61 544 57 694 708 15 50 70 893 963 79280 361 66 526

80290 318 40 427 705 12 820 41 972 81094 295 410 16 36 83 540 703 50 94 82312 21 404 48 49 52 557 615 784 940 61 83090 100 28 274 432 727 74 807 25 45 46 87 84196 216 49 332 60 432 38 503 12 43 82 813 57 85048 180 223 69 507 37 40 59 796 86214 408 791 87183 288 547 77 602 86 88 704 19 64 885 918 29 88282 97 416 93 638 860 75 89033 146 25 328 94 410 96 565 621 884 954

90230 319 92 456 517 30 752 810 934 91104 610 77 844 919 77 92021 90 373 98 447 562 882 950 93039 113 56 59 337 63 539 59 80 601 27 63 714 37 811 94079 83 127 64 77 261 369 423 95027 95 362 421 501 617 702 54 96404 44 579 657 773 921 97053 427 560 85 98019 628 94 971 99036 141 356 515 20 603 750 77 814 29 35 38 958 97

100207 602 757 62 101143 243 404 563 81 834 81 102006 8 84 226 338 564 901 79 103001 113 32 62 78 95 233 93 431 605 104490 516 85 753 949 105008 45 134 48 225 48 87 448 61 598 615 85 825 42 99 936 106022 88 94 560 706 56 808 992 107087 165 76 308 450 87 89 801 50 75 108035 50 152 214 474 911 109006 86 535 7.. 973

110379 96 446 73 635 111325 453 549 698 895 935 112029 86 139 88 348 457 91 530 813 957 113062 290 346 55 67 402 12 39 717 86 875 952 92

114013 43 141 203 391 412 675 115141 150 374 91 599 806 57 964 88 117039 156 84 551 651 69 913 28 99 118111 26 256 86 542 93 736 61 984 119001 91 105 72 213 96 377 498 752 827 96 937

120002 100 13 215 368 533 668 74 795 939 121030 50 78 231 408 83 532 71 660 702 64 5 832 122534 68 639 915 123376 81 521 658 74 925 38 124124 84 670 899 955 125023 75 290 5 498 126169 271 359 65 572 797 819 127126 90 627 68 877 996 128251 325 413 23 65 90 503 96 644 89 742 55 808 129056 229 403 650 764 895 959

130416 85 549 131021 41 76 356 60 441 5 518 638 722 132017 67 432 576 644 133070 99 142 212 17 444 82 588 600 838 134172 230 99 319 590 5 625 88 867 135171 235 524 70 662 736 73 136204 89 663 814 137000 25 155 288 338 650 74 765 85 823 138291 432 500 691 773 883 139008 169 206 310 434 96 8 800 59 957 94

140025 130 353 421 527 70 633 713 32 870 950 141020 196 251 82 304 434 664 826 78 951 142046 125 303 637 47 74 755 76 844 66 143081 335 715 64 860 945 144189 234 77 700 70 891 940 67 145021 9 119 62 256 472 634 67 146092 656 147024 303 6 29 764 830 3 77 148022 56 107 82 207 82 358 506 675 82 769 822 43 910 70 149037 61 116 201 357 81 598 637 710 23 821 40 993

150007 70 127 237 325 41 411 541 83 616 61 70 151022 150 409 757 802 24 912 152039 119 42 58 352 706 90 153090 102 38 291 427 36 541 75 916 154105 81 155059 310 400 560 625 832 911 156090 165 207 32 96 348 64 569 157149 283 89 382 85 423 40 72 97 616 757 850 158196 438 70 559 674 81 719 806 991 159034 204 41 315 86 722 75 992

160449 77 713 69 97 804 161086 112 494 555 624 26 770 96 904 162036 94 422 62 970 163109 19 414 569 984 85 164049 103 210 371 518 56 731 48 946 165283 390 448 56 503 99 811 53 96 932 58 166056 107 15 27 247 86 371 99 619 66 167063 124 58 252 85 385 420 60 63 93 500 724 882 168065 245 70 423 501 613 754 169065 730 837 68 992

170031 33 75 395 420 519 27 61 637 71 707 840 994 171167 268 72 78 328 84 410 17 615 77 797 801 39 172006 38 45 332 78 453 555 57 664 777 942 173013 127 40 82 293 378 483 542 85 621 62 73 803 174032 166 227 75 87 564 654 927 175043 348 93 487 613 40 809 44 88 908 10 176086 266 418 545 57 86 635 786 956 177199 261 483 960 178139 260 409 58 74 562 87 98 674 75 730 70 873 913 74 179073 202 303 500 28 637 95 858 70

180048 57 59 88 193 204 492 94 771 833 181276 500 609 749 880 182059 178 221 308 543 692 807 22 24 56 943 86 183024 165 243 56 520 843 56 57 184020 248 95 322 23 33 54 449 65 545 689 751 861 921 93 185078 253 347 70 89 817 19 72 186203 376 401 520 56 62 85 600 22 753 93 864 76 911 63 187071 324 52 66 414 84 653 895 921 188152 375 83 493 864 189165 223 69 334 80 84 457 558 724 809 17 63 972

190456 74 542 88 615 87 734 85 807 74 191006 157 92 253 413 506 192036 97 214 508 780 193193 330 519 36 676 874 194029 170 226 32 426 512 67 626

III ciągnienie

178 1044 125 828 41 901 11 2048 109 526 72 690 2 3628 977 4 202 35 330 94 7 595 612 899 5040 184 327 613 790 6046 412 770 91 7235 790 862 8851 87 9253 750

10314 442 692 902 11836 96 12042 344 5 404 824 13057 128 220 325 52 560 832 14097 406 31 624 894 930 77 15220 601 62 761 73 4 16037 17164 712 22 18122 738 19350 66 574 663 752 809

20499 755 912 21180 294 562 22084 153 222 34 479 555 817 23008 287 487 839 24222 303 573 854 943 25057 187 342 91 486 26379 602 859 27038 96 493 28249 646 794 819 67 29145 324 566 764

30128 30 65 253 31163 373 729 823 971 32046 371 599 655 33487 522 85 34187 212 87 646 88 973 35040 300 619 56 744 945 71 36019 389 439 572 787 931 79 37287 99 434 641 719 56 79 884 998 38114 51 911 39074 249 91 820

40050 180 97 914 41535 924 42072 536 687 43227 461 523 663 44031 133 45161 222 836 915 46307 937 47010 102 213 85 503 645 980 48870 49376 416 530 854 935 99

50169 232 559 51199 485 534 62 52155 315 798 860 98 53326 93 730 803 957 54181 449 620 809 10 981 55149 310 25 54 92 411 75 535 604 56043 817 57107 723 58152 200 20 306 527 767 961 59166 92 725 94 959

60371 446 510 682 61263 84 360 86 902 62166 287 511 25 725 69 63119 64312 512 65034 82 178 288 698 773 826 66004 47 244 625 741 828 74 947 67412 574 68017 205 345 464 612 60 723 835 69226 340 575 790

70079 149 279 344 88 789 963 71050 123 73 245 72137 41 92 373 84 73362 634 847 86 74153 73 274 581 888 916 75108 82 759 77 957 76857 77302 22 915 78203 70 98 351 551 4 835 911 38 51 79145 246 315 92 405 503 673 896 917

80468 692 711 81529 892 921 82066 155 83488 567 96 84194 403 14 510 702 886 923 85302 623 86320 755 68 83 988 87061 272 321 702 915 25 88385 408 843 89010 395 468 73 573 942

90094 266 355 414 84 542 4 91215 306 27 587 832 92393 606 836 93140 62 240 73 504 912 61 94037 333 43 531 616 869 95439 600 75 768 81 804 96553 603 97216 305 29 520 51 98208 99140 700 36 878

100058 288 891 7 101027 476 745 102075 184 283 483 103309 56 429 73 678 940 104114 52 82 403 968 105071 172 374 682 92 106954 107243 591 705 25 45 51 834 108160 272 9 109539 53 613 94

110082 491 111856 97 112149 54 221 37 339 438 527 695 8 767 77 838 113343 761 950

114096 240 404 747 994 115282 738 79 829 963 86 116425 668 733 117023 220 59 372 753 118167 400 557 614 79 847 119065 370 538 993

12007 38 57 141 602 19 716 903 12 121156 70 310 122042 209 367 482 123078 234 753 124199 650 739 125028 110 839 48 126043 94 105 31 60 283 432 76 127200 83 565 825 128046 236 340 774 129035 436 702 25 28 70

130141 567 944 51 131016 34 88 91 217 18 350 132159 374 507 654 78 133045 192 433 574 619 134081 365 135379 864 904 20 136335 546 72 78 823 30 137004 6 109 453 59 548 97 761 79 900 3 138236 41 690 876 139084 316 64 491 571 757

140257 369 406 97 506 141283 523 142045 145 658 956 143524 829 144119 214 46 362 499 658 729 862 145011 88 110 241 636 992 146503 693 798 147184 232 653 847 148331 533 669 734 149036 285 501 14 839

150247 324 753 913 90 151042 415 27 826 70 153497 627 793 154076 97 249 155406 546 914 156868 925 63 157085 140 70 600 158045 340 72 480 573 90

160200 17 300 17 672 82 161066 114 34 337 894 162224 63 347 598 767 163282 390 448 164470 81 165302 166007 241 94 592 167959 168952 66 649 829 169265 397 659 88 917 70

170152 220 344 565 634 888 171012 258 641 172003 12 226 450 173115 230 385 721 837 961 174004 186 364 427 888 175053 317 479 654 176044 81 106 760 177296 793 954 178133 273 377 457 556 90 957 179004 878

180711 181169 408 15 894 974 182134 669 183146 81 215 491 838 184221 683 185436 583 733 964 186439 686 187251 612 57 812 924 52 188140 279 618 842 189574 812 57 927 50

190047 396 407 651 191016 117 64 65 242 560 689 700 41 192263 452 689 738 193026 44 457 540 733 898 194083 152 481 532 672 839 965 67 89 99

Podczas gdy socjalistyczni prowodyrzy „opływają w smalcu“

bezrobotni ich koledzy mrą z głodu i nędzy

W ub. piątek odbył się w Hali Miejskiej w Tczewie wiec bezrobotnych, zwołany przez miejscowy socjalistyczny związek zawodowy.

Ponieważ na wiecu tym, zwołanym rzekomo w celu omówienia pomocy bezrobotnym, **mówiono więcej o polityce jak o chlebie,** przy czym w najbardziej przystępny i głośny sposób reklamowano hasła socjalistyczne, w dyskusji zabrał głos m. in. p. **Arkadiusz Kraskiewicz,** członek Chrześcijańskiego Związku Robotników, który potępił podobne postępowanie menerów socjalistycznych i oświadczył, że ma dość zachwalań „socjalistycznego raju“ i chętnie by z kolei posłuchał pouczeń jak zdobyć kawałek chleba, którego jest pozbawiony.

Ponieważ oświadczenie to skonsternowało wielce prowodyrów socjalistycznych „zemścili się“ oni na panu K. w właściwy im sposób. Oto na drugi dzień nadesłali mu bochenek chleba i dołączyli do niego list następującej treści:

„Do

J. W. Pana Arkadiusza Kraskiewicza

w Tczewie.

W związku z żądaniem W. Pana ujawnionym na wiecu publicznym naszego Związku w dniu 13 stycznia 1937 r. w sprawie chleba, Związek nasz przesyła niniejszym 1 bochenek dla W. Pana. Chleb ten został zakupiony z dobrowolnych ofiar złożonych przez członków naszego Związku.

Przykro nam również jest, że W. Pan nie zażądał również smalcu, bo z całą pewnością ręczymy, że W. Pan i takowy punktualnie by otrzymał.

Wyrażamy również ubolewanie, że W. Pan z pretensją swoją nie przyszedł do nas przed „Gwiazdką“ ponieważ Związek nasz z całą pewnością nie zapomniałby o W. Panu, gdyby się W. Pan w swoim czasie do nas zwrócił.

Życzymy z całego serca aby chleb ten Panu dobrze smakował, i jeżeli W. Pan w przyszłości powtórnie miał by się znajdować w tak przykrej sytuacji, spowodowanej brakiem chleba, prosimy do nas powtórnie się zwracać.“

List ten podpisali w imieniu socjalistycznego związku „towarzysze“ **Stencel i Holski.**

Jak widzimy w dobie szalejącego kryzysu i bezrobocia, socjalistyczni prowodyrzy nie tylko posiadają chleb, ale nawet jeszcze „opływają w smalcu“, jak pączki, z racji czego są napewno tak gorący i czerwoni.

Dziwi nas tylko, że tego, posiadanego aż na zbyt, chleba i smalcu nie rozdzielili wśród swych bezrobotnych członków, którzy w ilości kilkuset zziębnięci i wygłodzeni wzięli udział w wiecu publicznym w dniu 13 bm. Wszak to prawie wszyscy „ich ludzie“. Widocznie pożywne te produkty wolą zachować dla siebie, ofiarowując tylko od czasu do czasu bochenek chleba — dla reklamy swego dobrobytu...

Bal Prasy

Przygotowania do dorocznego **Balu Prasy,** organizowanego przez Syndykat Dziennikarzy Pomorskich w sobotę, dnia 6 lutego br. w salach bydgoskiego hotelu **„Pod Orłem“,** są w pełnym toku.

Artystycznie zaprojektowane przez prof. Władysława Frydrycha zaproszenia są już oddane do druku i w przyszłym tygodniu rozpocznie się ich wysyłka.

Osoby pragnące się upewnić, czy nazwiska ich są zamieszczone w spisie zaproszonych, mogą otrzymać informacje w kawiarni „Pod Orłem“, gdzie codziennie w godzinach 12—14 urzęduje Komitet Balu Prasy. Tamże kierować można korespondencję w sprawie balu, organizowanego przez Syndykat Dziennikarzy Pomorskich.

Wykryto złodzieja

Ostatnio wykryto **sprawcę kradzieży 7200 zł gotówki,** dokonanej w dn. 25. 12. 36 r. na szkodę właścicielki sklepu kolonialnego Józefy Berent w Sierakowicach, powiatu kartuskiego. Sprawcsą tym jest Paweł Treder, lat 28, karany już dwukrotnie za kradzieże.

Treder przyznał się do winy i wskazał miejsce, gdzie ukrył skradzioną gotówkę, którą w kwocie 6500 zł odnaleziono.

Tredera odstawiono do Sądu Grodzkiego w Kartuzach. Na polecenie Sądu osadzono go w areszcie śledczym.

Napad bandycki

Do mieszkania Franciszka Kałaczyńskiego w Dębinach pow. sępoleńskiego, wtargnęło dwóch nieujawnionych dotychczas osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zażądali wydania pieniędzy. Gdy napadnięty oświadczył, iż pieniędzy nie posiada, jeden z napastników oddał strzał na postrach, po czym obaj zbiegli niczego nie zabrawszy.

Pożar w kino-teatrze „Lido“ w Gdyni

Wskutek wadliwej budowy komina zapalił się strop — Publiczność w spokoju opuściła salę

Wczoraj o godz. 17,15 **w chwili rozpoczęcia się pierwszego seansu w kinie „Lido“ w Gdyni wybuchł pożar.**

Jak później stwierdzono, **ogień powstał wskutek wadliwej budowy komina.** Płomień przerzucił się szybko na przód i ogarnął część stropu w tylnej części budynku w pobliżu ekranu. Była to okoliczność b. szczęśliwa, gdyż wszystkie wyjścia mogły od razu stanąć otworem i publiczność w spokoju opuściła salę.

Znajdujący się w kinie posterunkowy strażacki **wezwał miejską straż pożarną,** która po przybyciu rozpoczęła energiczne tłumienie ognia.

Akcja trwała około godziny. Cały gmach został uratowany, a powstałe szkody wynoszą tylko kilka tysięcy złotych. Co najważniejsze — **pozostała nietknięta kabina operatora i film „Barbara Radziwiłłówna“,** przedstawiający dużą wartość.

Tragiczna śmierć oficera statku niemieckiego

Lina windy okrętowej obcięła mu nogę

W niedzielę wieczorem na statku niemieckim **„Minna Cords“,** stojącym w porcie gdyńskim w strefie wolnocłowej przy magazynie nr. 8 wydarzył się tragiczny wypadek. Przy manipulacji przy windzie okrętowej **został pochwycony przez stalową linę windy** pierwszy oficer tego statku, **Otto Mickeleit,** któremu **lina urwała lewą nogę niemal przy samej pachwinie.**

Wezwany bezzwłocznie po wypadku lekarz pogotowia **stwierdził zgon Mickeleita wskutek silnego upływu krwi.**

Zwłoki ofiary tragicznego wypadku pozostały na statku, który je **zawiezie do Niemiec.**

„Dzień Polaka Zagranicą“

Zbiórka na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą

W dniu 15 bm. odbyło się w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Toruniu konstytucyjne zebranie Toruńskiego Komitetu Obywatelskiego „Dnia Polaka Zagranicą“ i zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

Zebranie, któremu przewodniczył prezes Zarządu Okręgowego Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej p. mec. Kazimierz Tomaszewski miało na celu zorganizowanie akcji propagandowej i zbiórkowej na terenie miasta Torunia w okresie od 15 stycznia do 14 lutego br. Słowo wstępne wygłosił przewodniczący po czym p. mgr. Marian Wojnowski scharakteryzował dotychczasową działalność Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą i Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej, wskazując na potrzebę zorganizowania jak najdalej idącej pomocy dla rodaków naszych zagranicą, a w szczególności w Niemczech, gdzie jest ona najbardziej zagrożona w swym bycie narodowym.

Po przemówieniu p. mgr. Wojnowskiego przystąpiono do ukonstytuowania Obywatelskiego Komitetu Toruńskiego, po czym wyłoniono Komitet Wykonawczy w następującym składzie: Przewodniczący — p. starosta dr. Gąsowski, członkowie: pp. mecenasowa Doerferowa. p. dyr. Jarmołowicz, p. dyr. Bracki, p. majorowa Klementowska, p. mjr. Jarosławski, p. prof. Staniszewski, p. Sobiecki, p. Gąsiorowski.

Bezpośrednio po ukończeniu obrad Komitetu Obywatelskiego zebrał się Komitet Wykonawczy, który naszkicował plan działania na terenie miasta Torunia. Między in. postanowiono urządzić galowe przedstawienie teatralne w dniu 24 stycznia tj. w „Dniu Polaka Zagranicą“, wieczór taneczny w dn. 23 stycznia w sali Bananowej Domu Społecznego. Całkowity dochód z tego wieczoru przeznaczono na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą. Poza tym postanowiono zorganizować na terenie organizacyj społecznych. PW i WF. oraz młodzieżowych zebrania z odczytami propagandowymi na tematy: „Jesteśmy jednej krwi“ „Polonia Zagraniczna, jej życie i potrzeby“, „Położenie ludności polskiej w Niemczech“. Komitet dostarczy organizacjom na żądanie referentów względnie gotowe odczyty. Sekretariatem Komitetu Toruńskiego kieruje p. Gąsiorowski w Ratuszu, Wydział Kultury i Oświaty.

Z walnego zebrania Korporacji Kominiarskiej

W ub. sobotę w lokalu p. Kelassa w Grudziądzu odbyło się roczne walne zebranie Korporacji Kominiarskiej, które zagaił długoletni starszy Korporacji p. Stanisław Górny z Łasina, przedstawiając w krótkich słowach, że istnieje dążenie do odebrania przemysłowi kominiarskiemu na całym terenie Państwa koncesji.

Po sprawdzeniu obecności członków sekretarz Vetter odczytał protokół z ostatniego zebrania, który został bez dyskusji przyjęty. Na członków zostali przyjęci p. Stanisław Lemańczyk Stężyce, p. Wiktor Śmiłowski Tczew, p. Jan Mosiak Kościerzyna, p. Artur Ley Kiszewa. Starszy Korporacji Górny zdał obszerne sprawozdanie z całorocznej działalności w 1936 r. Jak ze sprawozdania wynika, najstarszym mistrzem kominiarskim jest p. Górny z Grudziądza, lat 73. Zarejestrowanych uczniów jest 18 na 72 koncesjonowanych przemysłowców, a czeladników 54.

W czasie obrad przybył na zebranie przedstawiciel zarządu miasta Grudziądza p. Raciborski, naczelnik wydziału przemysłowego. Starszy Korporacji apelował do zebranych, by szczerze popierali sprawę bezrobocia. Po sprawozdaniu przez st. Górnego z zebrania Centralnego Związku w Warszawie, dużo czasu zajęła dyskusja o sprawie czeladniczej i uczniowskiej. Przy oklaskach jednogłośnie uchwalono 200 zł. na F. O. N.

Po 30 minutowej przerwie starszy Korporacji referował najważniejszy punkt porządku obrad: sprawę zawodu kominiarskiego. Wniesiona do Sejmu ustawa projektuje odebranie na całym terenie Rzeczypospolitej koncesji wszystkim przemysłowcom kominiarskim i nadanie prawa czyszczenia kominów gminom.

Starszy St. Górny udzielił głosu p. Raciborskiemu. Pan Raciborski, naczelnik wydziału przemysłowego w Grudziądzu, oświadczył na zebraniu, że miasto Grudziądz jest przeciw projektowi takiemu. Po sprawozdaniu skarbnika na wniosek komisji rewizyjnej jednogłośnie uchwalono zarządowi absolutorium.

Do zarządu w wyborach uzupełniających zostali wybrani pp. Bardian, Hinc, Mroczek, Bobkowski i Renkielski, do komisji rewizyjnej powołano pp. Homę, Kubeckiego i Matykowskiego.

W wolnych głosach poruszano sprawy natury organizacyjnej.

Polskie Radio — skarży „Kurier Bydgoski“

„Kurier Bydgoski“ w nr. z dnia 16 grudnia br. podając za „Gońcem Warszawskim“ i „Katolicką Agencją Prasową“ wiadomości o Wieczorze Literackim w Kole Polonistów na Wolnej Wszechnicy, na którym rzekomo miał deklamować p. Henryk Ładosz jakiś wiersz bluźnierczy, a następnie deklamować wiersz poety Hertza, nie tylko powtórzył jakoby panowie Ładosz i Hertz byli z Polskiego Radia, co jest nieprawdą, lecz ponadto notatkę swą zatytułował: „Bluźniercy z Polskiego Radia“. **Dopatrując się w tym zniewagi, Polskie Radio występuje przeciwko „Kurierowi Bydgoskiemu“ na drogę sądową.**

Niewystrzelony granat ręczny przyczyną nieszczęścia pod Grudziądzem

Wczoraj o godz. 10 rano uczeń szewski 19-letni Lech Turski znalazł na stokach wiślanych niewystrzelony granat ręczny. W czasie manipulowania przy granacie nastąpiła eksplozja. Turski doznał przy tym ciężkich okaleczeń twarzy oraz urwania trzech palców lewej ręki. Turskiego odwieziono od szpitala. Prawdopodobnie utraci on wzrok.

Tajemnicza śmierć na torze kolejowym

Onegdaj wieczorem znaleziono na torze kolejowym linii **Bydgoszcz—Inowrocław** w pobliżu mostu szubińskiego **w straszliwy sposób zmasakrowane zwłoki około 25-letniej kobiety nieznanego nazwiska.**

Brak jakichkolwiek papierów nie zezwolił dotychczas na ustalenie tożsamości zwłok. Według wszelkiego prawdopodobieństwa denatka jadąc „na gapę“ pociągiem towarowym, usiłowała przed Szubinem zeskoczyć, przy czym **dostawszy się pod koła wagonu — poniosła śmierć na miejscu.**

Wiedeń - Pomorze

Sensacyjny mecz odbędzie się 23 lutego w Grudziądzu

Na odbytym zebraniu zarządu Okręgu Pomorskiego Związku Bokserskiego w Grudziądzu przyjęto **projekt rozegrania meczu bokserskiego między reprezentacją miasta Wiednia i reprezentacją Pomorza.**

Jako miejsce spotkania wyznaczono Grudziądz. Mecz odbędzie się w dniu 23 lutego br.

Chojnice

Z kalendarza zebrań. Walne zebranie Związku Zawodowego Rolników R. P. oddział w Chojnicach zwołane zostało na sobotę, dnia 23 bm. godz. 11-tą w lokalu p. Jażdżewskiego.

W piątek, dnia 29 bm. o godz. 20. odbędzie się w sali Rady Miejskiej zebranie Koła Związku Przyjaciół Harcerstwa.

Roczne walne zebranie Towarzystwa Ogródków Działkowych Małych Osiedli Podmiejskich odbędzie się w piątek. dnia 29 b. m. o godz. 17. w sali lokalu Urban.

„Para - nie para“

Ostrzeżenie przed wyłudzigroszem

Od pewnego czasu popisuje się na ulicach i placach naszego miasta jakiś mężczyzna, który hazardową grą zwaną „para — nie para“ wyłudza nie tylko od młodzieży ale i starszych ciężko zapracowany lub na inne cele przeznaczony grosz. Ponieważ coraz to więcej ludzi pada ofiarą tego „szczęścia“, warto bliżej przypatrzeć się grze.

Otóż na improwizowanym stoliku „przedsiębiorca“ rozkłada parami cukierki (!), przyczym na oczach gapiów dokłada lub odejmuje cukierek i miesza rozłożone. Obecnie ludzie mogą stawiać pieniądze (zwykle 1.— zł) na pytanie, czy na stole jest parzysta lub nieparzysta ilość cukierków. Jeżeli ktoś po przeliczeniu trafnie odgadł, otrzyma zpowrotem pieniądze swoje i wygraną w takiejż wysokości, inaczej stawka przepada. Naturalnie w przeważającej liczbie gier wygrywa hazardzista-przedsiębiorca. Chyba dla zachęty daje czasem wygrać swoim „Klientom“.

Jeżeli dokładnie przyglądnąć się rękom wyłudzigrosza, można zauważyć, że po dołożeniu wzgl. odjęciu cukierków do pary wzgl. nie-pary podczas mieszania zręcznie pod ręką dokłada jeszcze jeden cukierek, a ludzie nie widząc tego, oczywiście przekonani są o tem, że niema na stole więcej, aniżeli widzieli rozłożonych.

W ten sposób dziennie wielu ludzi traci mniej lub więcej złotych, aby potem udać się na policję z żalem, że ich „oszukano“. A wyłudzigrosz świetnie zarabia, bo nawet sam nie „pracuje“, tylko ma pomocnika. Ponieważ gra ta jest dozwolona przez władze, publiczność winna sama wstrzymać się od tego hazardu.

KALENDARZYK

Wtorek, 19. 1. Henryka
Środa, 20. 1. Fabiana
Czwartek, 21. 1. Agnieszki

STAN WODY W WIŚLE

Stan wody w Wiśle wynosił dnia 18 stycznia br. o godzinie 7 rano (w nawiasach stan z dnia poprzedniego): Kraków — 2,14 (2,27); Zawichost + 1,71 (1,80); Warszawa + 0,84 (0,95); Płock + 1,41 (0,80); Toruń + 1,06 (0,98); Fordon + 1,75 (1,04); Chełmno + 1,80 (2,70); Grudziądz + 0,35 (0,94); Korzeniewo + 0,45 (1,47); Piekło + 0,23 (0,84); Tczew + 0,30 (0,90); Einlage + 2,12 (2,36); Schiewenhorst + 2,32 (2,52).

Temperatura wody w Wiśle — 0,4 (— 0,3).

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY

W dalszym ciągu pogoda mroźna o zachmurzeniu naogół umiarkowanym, gdzieniegdzie drobny śnieg. Umiarkowane wiatry południowo - wschodnie i wschodnie.

Na toruńskim bruku

— **Wspomnienie pośmiertne.** W dniu 15 stycznia 1937 r. zmarł długoletni pracownik naszych zakładów **śp. Stanisław Szeferski,** motorniczy Tramwajów Miejskich. W Zmarłym zakłady nasze tracą gorliwego i sumiennego pracownika. Cześć Jego pamięci! — Zarząd Miejski w Toruniu. Elektrownia, Gazownia i Tramwaje.

— **„Lutnia" Toruń.** Przypominamy, że dziś we wtorek 19 bm. o godz. 20 odbędzie się w sali książęcej Dworu Artusa doroczne walne zebranie Tow. Śpiewu „Lutnia", na które wszystkich członków uprzejmie zapraszamy. — Zarząd. (107

— **Związek Zawodowy Prac. Bank. i Kas Oszcz. w Toruniu.** Przypominamy, że walne zebranie odLędzie się dnia 20 bm. o godzinie 18,30 w lokalu Domu Miejskiego, ul. Chełmińska 16. Wzywamy kolegów bezrobotnych i zapraszamy niezrzeszonych kolegów. — Zarząd. (106

— **W pierwszą rocznicę śmierci** b. przewodniczącego Komisji Mieszanej Polsko-Gdańskiej, Komisji Rozdzielczej dla Obrotu Produktami Spożywczymi z W. M. Gdańskiem oraz b. długoletniego prezesa Pomorskiej Izby Rolniczej, **dr. Kazimierza Esden-Tempskiego,** odbędzie się w środę, dnia 20 stycznia 1937 r. o godz. 11 nabożeństwo żałobne w kościele Najśw. Marii Panny. O liczny udział prosi Komisja Rozdzielcza. (118!

— **Piątki Uniwersytetu Poznańskiego w Toruniu.** Znakomity uczony, czynny członek Polskiej Akademii Umiejętności, prof. U. P. dr. Witold Klinger, znany jest nie tylko jako świetny filolog, ale także jako głośny etnolog. Zapewne tedy duże zainteresowanie wzbudzi odczyt jego p. t. „Święta Gromicznej i Zwiastowania w wierze i obrzędowości ludowej", który wygłoszony będzie w Toruniu w piątek, dnia 22 stycznia o godz. 19,30 w auli gimnazjum im. Kopernika. Wstęp 25 i 15 gr.

— **Zebranie dyskusyjne.** We wtorek, dn. 19 bm. odbędzie się w lokalu własnym w Toruniu zebranie dyskusyjno-konwersacyjne Stowarzyszenia Polsko-Francuskiego, w czasie którego zebrani usłyszą ciekawy referat p. Zboińskiego p. t. „Le role des femmes dans l'activité des hommes d'état". W dniu tym wykonana będzie wspólna fotografia, która umieszczona zostanie w albumie Stowarzyszenia.

Należy zaznaczyć, że doroczne walne zebranie członków Stowarzyszenia odbędzie się w dniu 26 bm. w lokalu przy ul. Żeglarskiej 25, natomiast tradycyjna zabawa towarzyska z udziałem zaproszonych gości w dniu 1 lutego w salach Polonii.

— **Białe tygodnie,** firmy Bławat, Szeroka 36, wł. Br. Rosiński, rozpoczęte od poniedziałku 18 bm., zwracają uwagę olbrzymim wyborem doskonałych płócien, bielizny stołowej, inletów itp. przy nadzwyczaj niskich cenach, na co zwracamy uwagę Szan. Czytelników.

— **Znalezione przedmioty.** W dniach 16 i 17 bm. znaleziono w Toruniu walizkę, zawierającą różne towary krótkie i galanteryjne, oraz inne drobne przedmioty, przeznaczone na handel domokrążny, jak również znaleziono 1 portmonetkę z zawartością mniejszej gotówki, które to przedmioty złożono narazie w komisariacie II P. P.

Dzień w Toruniu

Wtorek, dnia 19 stycznia

Legion dzieci otrzymuje strawę z kuchni policyjnej

Gdy serce „granatowego munduru" zaspakaja kurcz głodu niewinnego dziecka

Podjęta bezinteresownie śladem ubiegłych lat akcja dożywiania dzieci przez policję i w tym roku przedstawia się okazale. Drobne sumy regularnie potrącane z pensji wszystkich funkcjonariuszy policyjnych sprawiły, iż legion dzieci korzysta z dobrodziejstwa ciepłej strawy i dzieli się nią nieraz z całą rodziną. Akcja podjęta przez policję sprawia, iż w tak trudnym okresie zimowym spełnia ona swe zadania społeczne ingerując nie tylko tam gdzie gwałt i mord zakłóca spokój szarego człowieka, ale ma również litościwe serce na łzy i krzyk niedokarmionego dziecka. Niechże poniższe dane cyfrowe świadczą jak narasta z dnia na dzień charytatywny bilans pracy policji na terenie Torunia i poszczególnych miast pomorskich. W miesiącu listopadzie w kuchni policyjnej w Toruniu przy ul. Wały dożywiano 112 dzieci, wydając w tym czasie 2128 obiadów, kosztem 654 zł 75 gr. w Grudniu uruchomiono poza tym kuchnię w Gdyni i Grudziądzu. W grudniu żywiono w Toruniu 125 dzieci którym wydano 3500 obiadów kosztem 1570 zł 92 gr., niezależnie od obiadów wydano specjalne dary gwiazdkowe składające się z ciasta, kiełbasy, śledzi i słodyczy.

W Grudziądzu w grudniu żywiono 100 zł którym wydano 2505 obiadów kosztem 1210 zł 77 gr. Niezależnie od obiadów urządzono gwiazdkę.

W Gdyni w grudniu żywiono 50 dzieci którym wydano 1500 obiadów kosztem 750 zł. Ogółem w grudniu żywiono 275 dzieci którym wydano 7505 obiadów.

W styczniu: uruchomiono poza tym kuchnię: **w Chełmży** na 70 dzieci, w **Czersku na** 70 dzieci i w **Tczewie na 50 dzieci,** podniesiono w Gdyni ilość żywionych dzieci z 50 na 150.

Ogółem w chwili obecnej policja dożywia w Toruniu 125 dzieci, w Gdyni 150 dzieci, w Grudziądzu 100 dzieci, w Tczewie 50 dzieci, w Chełmży 70 dzieci, w Czersku 70.

Razem 565 dzieci. Ilość ta jeszcze w bieżącym miesiącu zostanie podniesiona do 600 dzieci dziennie.

Konferencja delegatów organizacyj toruńskich w sprawie urządzenia wieczornicy tanecznej Polskiego Radia

Odbyte w dniu wczorajszym w sali posiedzeń Rady Miejskiej **informacyjne zebranie delegatów poszczególnych stowarzyszeń w sprawie organizowania wielkiej wieczornicy tanecznej Polskiego Radia** na dzień 30 stycznia br. zostało przez obecnych szeroko komentowane. Przewodnictwo zebrania objął p. **prezydent miasta Raszeja,** który naświetlając interesujący projekt urządzenia tej imprezy wskazał na jej stronę efektywną, tj. wypływających korzyści materialnych, pozwalających na zasilenie funduszów akcji Pomocy Zimowej Bezrobotnym. Okazja bowiem nadarzająca się radiosłuchaczom może być wszechstronnie wyzyskana. Wszechstronnie — to znaczy w myśl słów **p. prezydenta Raszei** — połączenia przyjemnego z pożytecznym, zabawy z nakazami powinności obywatelskiej, jakie każą nam każdej chwili pamiętać o tych, którzy są najbardziej przez los dotknięci, o pozbawionych pracy, a nie rzadko strawy i dachu nad głową.

Obecny na sali sekretarz Rozgłośni Pomorskiej p. **red. Wysocki** podał zebranym szczegóły projektowanej wieczornicy tanecznej. Audycja ta, trwać będzie niemal bez przerwy 5 godzin. W sobotę, dnia 30 stycznia, połączone rozgłośnie polskie nadawać będą, poczynając od 19,45 aż do 1,00 w nocy muzykę taneczną w wykonaniu czterech zespołów, a mianowicie: Małej Orkiestry P. R., pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego, Kapeli Ludowej pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego, Wileńskiej Orkiestry Salonowej i Orkiestry Tadeusza Seredyńskiego ze Lwowa. Ponado udział wezmą „Czwórka radiowa" i refreniści.

Na zakończenie podkreślił p. Wysocki, by radiosłuchacze, wykorzystali wszechstronnie audycję mając na uwadze rzesze bezrobotnych, którym zima daje się głęboko odczuwać. Poszczególne organizacje, każda w swym zakresie mogą w swych świetlicach urządzić ten wieczór taneczny. Inne zaś stowarzyszenia scaliwszy się w jedno mają możność wspólnym sumptem finansowym bawić się w wynajętych na ten czas lokalach. Wolne pole do inicjatywy prywatnej stanowią poszczególne prywatne mieszkania gdzie z okazji imienin, chrzcin, a choćby wewnętrznej zabawy towarzyskiej można się zabawić tego wieczoru. Rozgłośnia Pomorska chętnie usuwa trudności techniczne przy organizowaniu tej wieczornicy, instalując głośniki i służąc fachową radą swego personelu technicznego. Wskazanem jest, by poszczególne organizacje, szkoły, kluby pracownicze i robotnicze, właściciele wszystkich lokali związkowych i mieszkań prywatnych nadsyłali listy o zainicjowaniu tej imprezy i podawali wysok. składek na Pomoc Zimową. Wieczornica taneczna bowiem zwolniona jest przez Zarząd Miejski od wszelkich podatków komunalnych. Za tym nie czekajmy na ostatnią chwilę, a zgłaszajmy już teraz swój akcept do tak szlachetnej inicjatywy Polskiego Radia.

„Ostatni Mohikanin" na ekranie

Aktorzy w niebezpieczeństwie!

Jak ciężką i niebezpieczną bywa praca aktorów filmowych, można się było przekonać przy realizacji wielkiego filmu **„Ostatni Mohikanin".** Akcja tego wielkiego filmu, obfitująca w wiele wysoce dramatycznych scen, rozgrywa się przeważnie w skalistych, stromych górach, gdzie każdy nieostrożny krok przypłacić można śmiercią, oraz w gęstych pełnych grozy borach.

Ekspedycja wytw. „United Artists", w skład której wchodził cały szab techniczny i aktorski, udała się do **Sherwood Forest** w celu nakręcania plenerów. Obecny przy zdjęciach wybitny dziennikarz amerykański Frank S. Nugent z N. J. Times, był świadkiem wielu mrożących krew w żyłach scen, jakie rozgrywały się w trakcie nakręcania filmu. W reportażu swoim, jaki ukazał się niedawno na łamach N. J. Times, opowiada o niebezpiecznej pracy aktorów. Np. jedna z scen rozgrywa się nad przepaścią. Indianin **Magua** walczy z ostatnim potomkiem rodu **Mohikanów,** Unkasem. Scenę zagrano z realizmem, wywołującym dreszcz zgrozy. Słabszy od przeciwnika Unkas dosłownie zawisł nad przepaścią i tylko dzięki odpowiednio umieszczonemu materacowi, znajdującemu się pod cyplem skały, aktor wyszedł cało z tej „walki".

Również wiele emocyj przeżyli aktorzy Henry Wilcoxon, Binnie Barnesi, Haether Angel. Dostawszy się do niewoli Indian, oczekiwała ich straszna śmierć na płonącym stosie. Przywiązani do pala, otoczeni ze wszech stron ogniem — biedni aktorzy musieli przez cały kwadrans, dopóki nie nakręcono całej sceny, cierpliwie czekać, aż nadejdzie odsiecz, w osobie dzielnego pioniera „Sokole Oko" (Randolph Scott). Wszystkie te sceny, nakręcone z takim realizmem i poświęceniem aktorów, będą przez nas — zimnych widzów kinowych — oglądane z całym spokojem. Kosztem niebezpiecznej pracy aktorów, cały świat zachwycać się będzie filmem **„OSTATNI MOHIKANIN",** który już dziś ukaże się na ekranie kina **„MARS".**

DYŻUR APTEK

W śródmieściu dyżuruje dziś Apteka Centralna, Chełmińska 6, tel. 20-43; na Bydgoskim Przedmieściu Apteka św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godz 23 do rana); na Mokrem Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki nr. 15 (od godz. 23 do rana).

Scena i kulisy

NAJBLIŻSZE PRZEDSTAWIENIE TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ W TORUNIU.

Najbliższym przedstawieniem Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu będzie znakomita filmowa angielska komedia Jope-Slade i Stokes'a pt. **„Złoty wieniec",** z gościnnym występem najznakomitszej polskiej artystki scenicznej p. **Stanisławy Wysockiej,** w czwartek, dnia 21 bm. o godz. 20.

Znakomita gra zespołu z Mistrzynią sceny polskiej na czele oraz doskonała reżyseria p. Wysockiej, stwarzają z tej komedii widowisko pierwszorzędnej jakości, a P. T. Publiczność na dwóch pierwszych przedstawieniach „Złotego wieńca" artystów przyjęła entuzjastycznie.

Bilety wcześniej nabywać można w przedsprzedaży — Ratusz — Towarzystwo Krajoznawcze.

TEATR.

Wtorek, 19. 1. — Wyjazd na prowincję.
Środa, 20. 1. — Wyjazd na prowincję.
Czwartek, 21. 1. — „Złoty wieniec" — godz. 20-ta.

KINA.

ARIA: „Sekrety marynarki wojennej" — „Dodek na froncie" (ostatni raz).
AS: „Za chwilę szczęścia" (ostatni raz).
MARS: „Ostatni Mohikanin" (premiera).
ŚWIT: „W cieniu samotnej sosny".

Ofiary na rzecz LOPP.

Obwód Miejski LOPP komunikuje niniejszym, że podczas prowadzonych kursów obrony przeciwlotniczo-gazowej w roku 1936 następujące związki, szkoły i organizacje złożyły ofiary na rzecz LOPP.: Związek Młodych Drogerzystów 30.— zł; Szkoła Wydziałowa 1.30 zł; Gimnazjum Im. M. Kopernika 2.30 zł; Związek Pracowników Umysłowych Adm. Wojskowej 15.07; Związek Drogerzystów R. P. Obwód III Pomorski 20.—; Szkoła Powszechna nr. 13 0.30 zł; Państwowe Seminarium Nauczycielskie Żeńskie 7.00 — zł; I. Turnus Słuchaczy Służby Odkażającej 3.64 zł; II. Turnus Słuchaczy Służby Odkażającej 9.25 zł; Szkoła Powszechna nr. 4 1.15 zł; Szkoła Powszechna nr. 1 1.36 zł; Szkoła Powszechna nr. 7 0,66 zł; Międzyszkolny Kurs o. p. l. g. dla naucycielstwa 15.45 zł; Gimnazjum Niemieckie 2.30 zł; Miejskie Gimnazjum Żeńskie 10.— zł; III. Turnus Słuchaczy Służby Odkażającej 12.70 zł; Szkoła Powszechna nr. 10 1.20 zł; Szkoła Powszechna nr 6 2.17 zł; Szkoła Powszechna nr. 5 0.62 ł; Szkoła Powszechna nr. 11 0.70 zł; Hufiec P. W. Kobiet 1.90 zł; Szkoła Powszechna nr. 6 1.70 zł; Szkoła Powszechna nr. 3 2.40 zł. Razem 143.17 zł.

Zarząd Obwodu Miejskiego LOPP za naszym pośrednictwem składa wszystkich ofiarodawcom jaknajserdeczniejsze podziękowanie.

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Dnia 16 i 17 stycznia br. zapisano w księgach stanu cywilnego:

Urodzenia nie zgłoszono.

Śluby: robotnik Jan Julkowski — Marta Szödler.

Zgony: motorniczy tramwajowy Stanisław Szeferski, Bart. Głowackiego 12 — lat 36; Joanna Chojnacka z domu Słowińska, Batorego 79 — lat 68; Zygmunt Wyrzykowski, Batorego 75 — 2 miesiące; Klementyna Plichtowska z domu Morawska, Jęczmienna 29 — lat 70; roinik Fryderyk Mueller, Marszałka Focha 31 — 73 lata.

Ze sportu

HOKEIŚCI K. P. W. POMORZANIN.

Dziś we wtorek o godz. 20 na lodowisku własnym trening sekcji. Ze względu na mecze z Polonią (Bydgoszcz) w środę 20 bm. i z Gedanią w niedzielę 24 bm., obecność wszystkich konieczna.

POLONIA (BYDGOSZCZ) W TORUNIU.

W środę o godz. 19 na lodowisku K. P. W. Pomorzanin w Toruniu odbędzie się ciekawe spotkanie towarzyskie w hokeju na lodzie między drużynami Polonia (Bydgoszcz) a wicemistrzem Pomorza K. P. W. Pomorzanin Toruń. Zawody budzą duże zainteresowanie ze względu na pierwszy tegoroczny występ Bydgoszczy w hokeju.

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Polecamy restauracje i Kawiarnie

Dwór Artusa, tel. 19-62. Restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu pod kierownictwem znakomitych kuchmistrzów wydaje na miejscu i do domu znakomite potrawy na wesela, rauty, przyjęcia. Smaczne i obfite obiady i kolacje. Sale pięknie odrestaurowane na zebrania, bale i zjazdy. W obiad matine, wieczorem dancing towarzyski. Ceny przystępne.

„Esplanada". Telefon 1322. Najwykwintniejszy lokal w miejscu. Występy artystyczne sił krajowych i zagranicznych. W każdy czwartek odbywają się popularne dancingi na rzecz Białego Krzyża. W każdą niedzielę i święto od godz. 17 odbywają się vive o'cloki towarzyskie z programem. Początek codziennie o godz. 21. Lokal czynny codziennie do rana.

„Trzy Korony" — Hotel, Rynek Staromiejski 21, tel. 16-57. Dancing — restauracja „Palais de Danse", ul. Franciszkańska 1. Hotel całkowicie odremontowany, pokoje po cenach przystępnych, wieczorem dancing przy dźwiękach znakomitej orkiestry Smytry Band. Lokal otwarty do rana.

Najlepsza okazja Kupna

Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler, Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Doroczne posiedzenie Rady Banku Polskiego

Dnia 21 bm. odbędzie się doroczne posiedzenie rady Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa Władysława Byrki.

Na posiedzeniu tym rada rozpatrzy sprawozdanie i bilans Banku Polskiego wraz z rachunkiem zysków i strat na 31 grudnia 1936 roku. Ponadto rada omówi wniosek, dotyczący projektowanej dywidendy za rok operacyjny 1936. Wniosek ten zostanie przedstawiony do aprobaty walnemu zgromadzeniu akcjonariuszów, które odbędzie się przypuszczalnie w lutym rb.

Jak nas informują dywidenda Banku Polskiego za rok 1936 będzie utrzymana prawdopodobnie w granicach wysokości zeszłorocznej, a więc 8 proc. od akcji 100-złotowej.

Kapitał akcyjny Banku Polskiego wynosi 100 milionów zł.

219 nowych placówek pocztowych

W ciągu 1936 r. władze pocztowe uruchomiły cały szereg nowych placówek pocztowych na terenie całego kraju. Urzędów i oddziałów pocztowych o pełnym zakresie działania uruchomiono ogółem 5, a mianowicie dwa w Warszawie i po jednym w Grudziądzu, Bydgoszczy i Łodzi.

Ponadto w całym szeregu mniejszych miejscowości oraz dodatkowo w punktach o mniejszym nasileniu publiczności w niektórych większych miastach uruchomiono 122 agencje pocztowe, zatrudniające jedną lub dwie osoby personelu. Agencje te załatwiają zasadniczo wszystkie sprawy pocztowe za wyjątkiem pośrednictwa PKO.

Jednoosobowych pośrednictw pocztowych założono 92 w najodleglejszych punktach, przeważnie po wsiach i osadach oraz w portach lotniczych Gdyni, Katowic, Krakowa, Lwowa, Poznania, Wilna i Bielska. Zakres działania tych pośrednictw ogranicza się zasadniczo do wysyłki i przyjmowania listów i telegramów.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 18 stycznia 1937 r.

Dewizy

Belgia 89,08—89,26—88,90; Berlin 212,36—212,78—211,94; Gdańsk 100.20—99,80; Amsterdam 289,40—290,10—288,70; Kopenhaga 115,90—116,19—115,61; Londyn 25,95—26,02—25,88; Nowy Jork czeki 5,28 i pół — 5.29 trzy czwarte — 5,27 jedna czwarta; kabel 5.28 pięć ósmych — 5,29 siedem ósmych — 5,27 trzy ósme; Oslo 130,35—130,68—130,02; Paryż 24,67—24.73—24.61; Praga 18,45—18,50—18,40; Sztokholm 133,80—134,13—133,47; Zurych 121,30—121,60—121,00; Wiedeń 99.20—98,80; Mediolan 27,88—27,98—27,78; Helsinki 11,49—11,43; Montreal 5,29 i pół — 5,27.

Waluty

Belgi belg. 89,60—88,83; dol. ameryk. 5,29 i pół — 5,27; dol. kanad. 5,29—5,26 i pół; flor. hol. 290,10—288,40; franki franc. 24,73—24,59; fr. szw. 121,60—120,80; funty ang. 26,02—25,86; guld. gd. 100,20—99,80; korony czeskie 16,70—16,20; kor. dun. 116,19—115,35; kor. norw. 130,68—129,70; kor. szw. 134,13—133,15; liry wł. 24,50—24,00; marki fin. 11,49—11,00; marki niem. 122,00—118,00; szyl. austr. 96,00—95,00; marki niem. sr. 130,0—126.00.

Akcje

Bank Polski 107,75—108,00, cukier 29,00; węgiel 16,75; Lilpop 13,75; Norblin 52,00; Starach. 32,75—32,50.

Tendencja nieco mocniejsza.

Papiery procentowe

3 proc. poż. inw. 1-sza em. 64,00 serie nie not.; 3 proc. poż. inw. 2-ga em. 64,75—82,50; 5 proc. konw. 53,50; 6 proc. dol. 64,50; 4 proc. premj. dol. 46,50; 7 proc. stabil. 450,00 kupon 130,21; 4 proc. konsol. 51,00—49,50—49,25—49,75 trzy ost. dr.; 4 i pół proc. Pozn. Ziemstwa Kred. seria 1-sza 46,00; 4 i pół proc. Ziemskie seria 5-ta 48,50; 5 proc. Warszawy Nowe 54,63—54,50—54,75—55,00—55,25 dwa ost. dr.

Tendencja dla pożyczek nieco słabsza, dla listów utrzymana.

W pierwszą rocznicę śmierci b. prezesa Komisji Rozdzielczej

ś. p.

dr. Kazimierza Esden-Tempskiego

odbędzie się w dniu 20 stycznia 1937 r. o godz. 11-tej w kościele Najśw. Marii Panny w Toruniu

nabożeństwo żałobne.

Komisja Rozdzielcza
Dla Obrotu Produktami Spożywczymi
z Wolnym Miastem Gdańskiem.

104

W piątek, dnia 15. bm. zmarł w Poznaniu w szpitalu podczas podróży służbowej nasz członek ś. p.

JÓZEF TRAFAS

Powstaniec Wielkopolski

W Zmarłym tracimy jednego z najczynniejszych członków naszej organizacji. Niechaj ta ziemia, której w ciężkich chwilach bronił, lekką Mu będzie!

Msza św. żałobna odbędzie się o godz. 9, dnia 19. bm. we wtorek w Bazylice św. Jana w miejscu, skąd nastąpi odprowadzenie zwłok o godz. 14,30 na cmentarz św. Jerzego w Toruniu. 117

Członków naszych prosimy o liczny udział w ostatniej posłudze dla b. kolegi.

Stowarzyszenie Chrześcijańskich Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych w Toruniu.

Ze sportu

Zakończenie rozgrywek o mistrzostwo Polski w siatkówce

Polonia (Warszawa) mistrzem Polski, Gryf (Toruń) na 7 miejscu

Największą sensacją drugiego dnia mistrzostw Polski w siatkówce męskiej była porażka warszawskiej Polonii z K. P. W. Wilno.

Wyniki drugiego dnia zawodów były następujące:

YMCA Kraków — Jedność 2:0.
Polonia Warszawa — Sokół Lwów 2:1.
AZS. Warszawa — WKS. 2:0.
KPW. Wilno — Gryf Toruń 2:0.
YMCA — Sokół Piotrków 2:0.
Sokół Lwów — KPW. Katowice 2:0.
AZS. Warszawa — Jedność 2:1.
KPW. Wilno — Polonia Warszawa 2:1.
WKS. — Sokół Piotrków 2:1.
Gryf — KPW. Katowice 2:1.

W sobotę Polonia stołeczna założyła protest w turnieju siatkówki męskiej o mistrzostwo Polski **przeciwko drużynie toruńskiego Gryfa, ze względu na to, że w meczu Polonia—Gryf w drużynie toruńskiej walczył jeden gr cz niezgłoszony.**

Protest został uwzględniony, dzięki czemu Polonia rozegrała mecz kwalifikacyjny z wileńskim K. P. W. Ognisko i zwyciężyła w stosunku 2:1, kwalifikując się dzięki temu do puli finałowej.

W puli finałowej padły następujące wyniki:

Sokół II Lwów — YMCA Kraków 2:1 (15:12, 9:15, 15:8),
Polonia — AZS Warszawa 2:0 (15:11, 15:12),
AZS Warszawa — YMCA 2:0 (15:18, 15:4),
Polonia — Sokół II 2:1 (8:15, 15:10, 15:10),
Polonia — YMCA 2:0 (15:5, 16:14),
AZS Warszawa — Sokół II 2:0 (15:9, 15:12).

Jak widać z powyższych wyników, Polonia niespodziewanie wygrała wszystkie swoje spotkania w puli finałowej i zdobyła tytuł mistrza Polski. Tytuł wicemistrzowski przypadł drużynie stołecznego AZS — 2 pkt. (Polonia — 3 pkt.). Trzecie miejsce zajął Sokół II — 1 pkt., 4) YMCA Kraków 0 pkt.

O dalsze miejsca rozegrały się mecze następujące:

O piąte i szóste miejsce: KPW Ognisko Wilno — WKS Łódź 2:0.

W meczu o siódme i ósme miejsce: Gryf Toruń — Piotrków 2:1.

W meczu o dziewiąte i 10-te miejsca: KPW Katowice — Jedność z Ostrowia Wielkopolskiego 2:1.

Mistrzostwa miały w swoim przebiegu szereg niespodzianek. Poziom rozgrywek przeciętny. Niektóre drużyny na beznadziejnie niskim poziomie.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 18 stycznia 1937 r.

Zboże: Ceny transakcyjne: żyto 45 ton 23,10, 135 ton 23. Ceny orientacyjne: jęczmień browarny 25,50—26,50 — spokojne, następne trzy gatunki jęczmień 25 groszy wyżej — stałe; otręby wszystkie cztery gatunki plus 25 groszy; makuch lniany 23,25—23,50; makuch rzepakowy 18,75—19; reszta notowań bez zmiany. Ogólne usposobienie stałe.

Projekt ustawowej niepodzielności gospodarstw wiejskich

Przy udziale kilkudziesięciu posłów i senatorów odbyło się pod przewodnictwem posła Bartczaka zebranie sekcji ustroju rolnego koła rolników sejmu i senatu.

W toku zebrania omówiono projekt koła dotyczący niepodzielności gospodarstw wiejskich i przyjęto go jednogłośnie.

Polska oowiada Holandii o Krynicy

Ciekawa audycja Polskiego Radia

Polskie Radio nadało w niedzielę, dnia 17 stycznia o godz. 19.40 **specjalny reportaż o Krynicy w języku holenderskim.** Po reportażu odbył się **krótki koncert folklorystyczny**, obejmujący melodie góralskie.

Audycja transmitowana była ze studia Polskiego Radia w Warszawie **kablem telefonicznym do radiostacji holenderskiej Hilversum**, skąd nadana była na anteny wszystkich rozgłośni holenderskich.

Programy radiowe

Wtorek, 19 stycznia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.25 Dziencja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 8.00—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych): „Na śniegu i na lodzie" — Stanisława Sojeckiego (z Poznania). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Programy lokalne. 12.40 Dziennik południowy. 12.50—13.00 Programy lokalne. 15.00 Wiadomości gospodarcze 15.15 Programy lokalne. 16.15 „Skrzynka P. K. O. 16.30 Muzyka hinduska — reportaż z płyt w opracowaniu dr. Radi Beharital Kryszna Mathur. 17.15 „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona w opracowaniu Marii Kuncewiczowej. 17.30 „Sonaty skrzypcowe Ludwika Beethovena" w wykonaniu Edwarda Steinbergera (fortepian) i Marka Bauera (skrzypce) (ze Lwowa). Sonata 6-ta A-dur op. 30 Nr. 1. 17.50 „Życie papierowe" — monolog Teodora Miąskowskiego wypowie Teofil Trzciński. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 „Sport w miastach i miasteczkach" — pogadanka. 18.20 Programy lokalne. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Dyskutujmy": „W jaki sposób książka wychowuje dziecko"? — dyskusję zagai Róża Czaplińska - Mutermilchowa. 19.20 Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 20.00 Koncert Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki z okazji 10-lecia jego działalności. Wykonawcy: prof. dr. Adolf Chybiński — słowo wstępne, chór kościoła Zbawiciela i ork. kameralna pod dyr. Teodora Zalewskiego, oraz Aleksander Michałowski (bas). Transmisja z Konserwatorium. 1) S. S. Szarzyński: Sonata na 2 skrzypiec (w zwiększonej obsadzie) i organy. 2) Jan Sebastian Bach: Suita Nr. 3 D-dur na orkiestrę. 3) Georg Filip Haendel: Te Deum laudamus na chór, bas solo, orkiestrę, organy i klawesyn (dla uczczenia zwycięstwa pod Dettingen w roku 1743): (tłumaczenie G. Wolffa). W przerwie o godzinie 20.45 Dziennik wieczorny i Pogadanka aktualna. 21.50 Programy lokalne. 22.30 „Poezje powstania styczniowego" — kwadrans poetycki w opracowaniu Romana Zrębowicza. 22.45 Muzyka taneczna z kawiarni „Cafe - Club" w Warszawie. 23.00—23.30 Programy lokalne dla Warszawy i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.25 „Parę informacyj". 7.30—8.00 Muzyka — płyty. 12.03—12.40 Melodia za melodią — płyty. 12.50 Pomorska gazetka rolnicza. 13.00—14.00 Wszystkiego po trochu — płyty. 15.15 Koncert reklamowy. 15.35 Życie kulturalne Pomorza. 15.40 Skrzypaczki (płyty). 16.00—16.15 „Pomorze z przed lat 17" — felieton wygł. Leon Czarliński. 18.20—18.45 Duety z oper (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 21.50—22.30 Tańce i piosenki (płyty).
-śCeń4k! shrdleutaoi shrdluetaoin shrdluetaoin shrdl

ZAGRANICA

17.20 Ryga. Koncert z udziałem śpiewaka polskiego Michała Zabejdy - Sumickiego. 19.30 Budapeszt. „Trubadur" — opera Verdiego (transmisja z Teatru). 20.30 Radio - Romania. Koncert symfoniczny. 20.40 Rzym. Koncert symfoniczny. Dyr. Rito Selvaggi. 20.45. Londyn (Reg.). Koncert symfoniczny. 21.00 Mediolan. „Rigoletto" — opera Verdiego (transmisja z Opery Królewskiej).

Wojewódzki Urząd Rozjemczy

do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Toruniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 stycznia 1937 r. na podstawie art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3/36, poz. 23) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2. 7. 36 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53/36, poz. 387)

ORZEKŁ:

Na zasadzie § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2. VII. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 387) i dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. poz. 23) otwiera się postępowanie układowe do Spółdzielni Rolnik w Chełmży Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z o. o. Jako czasopismo przeznaczone do ogłoszeń Spółdzielni wyznacza się „Dzień Pomorza" w Toruniu, a jako siedzibę Zarządu Gminy, w której dokonywane będą ogłoszenia dotyczące postępowania układowego, wyznacza się miasto Chełmżę.

Nadzorcą Spółdzielni Rolnik w Chełmży mianowany został Franciszek Masłowski w Toruniu.

Przewodniczący W. U. R.
w z. (—) Bronisław Łubkowski.

Zlec. nr. 33/IX. 105

Licytacja przymusowa.

Dnia 21. I. 1937 r. o godzinie 10-tej sprzedany będzie w składnicy Urzędu Skarbowego przy ul. Starowiejskiej Nr. 50 za gotówkę najwięcej dającemu: 1. samochód półciężarowy marki „Chevrolet".

Dnia 22. I. 1937 r. o godz. 12-tej sprzedane będą w porcie w firmie „Cemka" przy ul. Polskiej za gotówkę najwięcej dającemu; 1. samochód ciężarowy marki „Chevrolet" 1 waga dziesiętna o 1000 kg., 1 waga dziesiętna 500 kg., 10 łańcuchów, 15 taczek, 1 maszyna do pisania marki „Remington", 1 maszyna do pisania marki „Underwood" (biurka, 1 szafa z żaluzją, 3 fotele, 4 stoły, 4 krzesła wiedeńskie i 2 lampy elektr. stojące.

Urząd Skarbowy w Gdyni.

Nr. zlec. 1673. 111

Km. 2335. 1761, 2441, 2236, 1369, 2490, 1849, 1848, 1899, 2383, 2471, 1769, 1108/36.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I Jan Kamiński zam. w Gdyni Sąd Grodzki pokój 8, na podstawie art. 602 K. P. C. obwieszcza że w dniu 21 stycznia 1937 r. odbędzie się przetarg publiczny ruchomości a mianowicie o godz. 10-tej w Gdyni przy ul. Starowiejskiej 43, jednej prasy do bułek, regału i stołu sklepowego, wartości 540 zł. O godzinie 10,15 w Gdyni przy ul. 10 Lutego 17 1 pianino wartości 700 zł. O godz. 11,40 w Gdyni przy ul. Abrahama 20, maszyny do pisania, szafy ogniotrwałej i 300 litrów soku wartość 1,150 zł. O godz. 12.30 w Gdyni przy ul. Świętojańskiej 30, 6 kanap, 15 stolików wartość 330 zł. O godz. 13-tej w Gdyni przy ul. Kwiatkowskiego na vis a vis domu Parafialnego, jednej lunety na stojaku' maszyny do pisania, 30 opraw metalowych, wartość 750 zł. O godz. 14-tej w Gdyni przy ul. Nowogrodzkiej 54, bufet, kredens, stół, 6 krzeseł, dywan, oraz szafę ogniotrwałą, maszynę do pisania, i 3 biurka wartość

Powyższe przedmioty oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 16. stycznia 1937 r.

Komornik: (—) Kamiński

Zlecenie nr. 1674. 112

Km. 1600/36.

Licytacja przymusowa.

Dnia 23 stycznia 1937 r. o godz. 9.30 sprzedawać będę w Skórczu pow. Starogard więcej dającemu za gotówkę:

1 biurko fornirowane, szafa ogniotrwała, 2 stoły, 1 dywan, 1 kanapa, krzesło przed biurko, 4 krzesła, leżanka, szafka oszklona, pianino, bryczka wyjazdowa, śle wyjazdowe, motor elektryczny, i jedna jałowica roczna, — oszacowanych na sumę 1.798,00 zł.

Zbiórka licytantów w Skórczu u p. Wiktora Friedricha. 96

(—) Bartkowiak
Komornik sądowy rew. I.

IV. Ukl. 10/36.

Obwieszczenie.

Wydział Handlowy Sądu Okręgowego w Gdyni na posiedzeniu niejawnym dnia 14. stycznia 1937 r. postanowił:

I. otworzyć postępowanie celem zawarcia układu z wierzycielami kupca Cezarego Suwalińskiego (Perfumeria-Higiena) w Gdyni, ul. Świętojańska 18,

II. wyznaczyć sędziego okręgowego Lubomira Święcickiego w Gdyni (Sąd Okręgowy) jako sędziego-komisarza oraz Franciszka Lisieckiego w Gdyni, ul. Lipowa 23 m. 4 jako nadzorcę sądowego,

III. wyznaczyć terminy sprawdzenia wierzytelności na dzień 20. II. 37 r. godz. 10 oraz 27. II. 37 r. godz. 10 w Sądzie Okręgowym w Gdyni sala nr. 1.

IV. wezwać wierzycieli, by przed upływem wyznaczonych terminów zgłosili swoje wierzytelności u sędziego-komisarza w sposób określony art. 37 i 38 pr. o post. ukł. i to w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden winien być zaopatrzony znaczkiem „opłata sądowa" za 2 zł, a każdy załącznik za 50 gr.

Zlec. nr. 1672 110

Przetarg przymusowy.

Dnia 22 stycznia 1937 r. o godz. 11.30 sprzedawać będę w drodze egzekucji w Pelplinie, pow. Tczew, ul. Starogardzka 8. u p. Jana Hollmanna, najwięcej dającemu za gotówkę: 10 m3 desek sosnowych 30 mm., oszacowanych na zł. 1000,—

92 (—) Rogowski komornik w Tczewie.

Km. 1039/36. 113

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni, rewiru I-go urzędujący w Gdyni, Sąd Grodzki pokój nr. 8, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 20 lutego 1937 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Gdyni, pokój nr. 5, odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości składającej się z parceli budowlanej, położonej w Gdyni przy ul. Pierackiego, powiecie Morskim, województwie Pomorskim, zapisanej w tabeli likwidacyjnej wsi Gdynia, pod nr. 25, oznacz. polic. nr. 9, obejmującej powierzchni 806 metr. kw., która stanowi własność Marcina Biernackiego z Piotrkowa Trybunalskiego.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Gdyni.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł 60,040. Sprzedaż zaś rozpocznie się od kwoty zł 45,030.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowiźnie w kwocie zł. 6,004, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych, instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości ¾ części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Gdynia, dnia 18 stycznia 1937 r.

Komornik: (—) Kamiński.

Reklama dźwignią handlu!

— Chwała Bogu, ostatnie wzniesienie, teraz wygodnie zjedziemy w dół...

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:
W ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.00 zł
Z odnoszeniem do domu . . . . 2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu . . . . 2.40 zł
Pod opaską . . . . 4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca . . 2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost . 1.75 gd
Zagranicą . . . . 4.00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

UWAGI:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Czesław Kościelski, Bydgoszcz ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.